Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 20 январь 1973 йил, шанба ◆ № 17 (15.491) ◆ Баҳоси 2 тийин.

НУКУСДА КЕНГАШ

НУКУС, 19 январь. (ЎзТАГ). Қорақалпоғистон область партия комитетида кенгаш бўлиб ўтди. Унда район партия комитетларининг секретарлари ва район ижроия комитетларининг раислари, совхозларнинг директорлари, колхозларнинг раислари, йирик саноат корхоналарининг, Автоном республика министрликлари ва идораларининг раҳбарлари қатнашдилар.

Саноат ва қурилиш ташкилотларининг январь ойи дастлабки кунларидаги иш якунлари, чорва қишлови, техника ремонти, механизатор кадрларни тайёрлаш ҳамда Қорақалпоғистон колхоз ва совхозларида қишки дала ишларини ўтказиш қандай олиб борилаётганлиги кўриб чиқилди.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Р. Қурбонов қатнашди.

ПАРТИЯ-ХЎЖАЛИК АКТИВИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

ФАРҒОНА. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Область партия хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш ишида Фарғона области билан мусобақадош Андижон ва Ленинобод областларининг вакиллари қатнашишди.

Фарғона область партия комитетининг секретари М. Умаров саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, алоқа ва коммунал-маиший хизмат ташкилотлари коллективларининг юбилей йили халқ хўжалик плани ва социалистик мажбуриятларини бажариш якунлари ҳамда беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисида доклад қилди.

Фарғоналиклар Андижон ва Ленинобод областларининг саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт коллективларини мусобақага чақирдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади.

ЧОРВАЧИЛИК — КАТТА БОЙЛИК

● ҲАММА ЖОЙДА ЧОРВА ҚИШЛОВИНИ НАМУНАЛИ УТКАЗАЙЛИК. БИРОР БОШ ҲАМ ЧОРВА МОЛИНИНГ НОБУД БУЛИШИГА ЙУЛ ҚУЙМАЙЛИК.

● СОВЛИҚЛАР ПАРВАРИШИНИ АЙНИҚСА КУЧАЙТИРАЙЛИК. ҚУЙ-ҚУЗИЛАР ВА МОЛЛАРНИ ТУЙИМЛИ ОЗУҚА БИЛАН БОҚИБ, ЕМ-ХАШАКНИ ТЕЖАБ-ТЕРГАБ САРФЛАЙЛИК.

● ҲОЗИРГИ ИЗҒИРИН ҚИШ ПАЙТЛАРИДА ЧОРВАДОРЛАРГА МАДАНИЙ-МАИШИЙ, САВДО, КИНО, ПОЧТА-АЛОҚА, СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ХИЗМАТИНИ ҚУЧАЙТИРИШ, УЛАРНИ ИССИҚ КИЙИМ-КЕЧАК БИЛАН ТУЛА ТАЪМИНЛАШ — РЕСПУБЛИКАМИЗ ЕНГИЛ, ОЗИҚ-ОВҚАТ, САВДО, АҲОЛИГА МАИШИЙ ХИЗМАТ ҚУРСАТИШ, МАДАНИЯТ МИНИСТРЛИКЛАРИ ВА ШУ СОҲА БИЛАН БЕВОСИТА АЛОҚАДОР БУЛГАН БОШҚА ҲАММА МИНИСТРЛИК ВА ДАВЛАТ КОМИТЕТИ ХОДИМЛАРИНИНГ СИРА КЕЧИКТИРИБ БУЛМАЙДИГАН ЭНГ ЗАРУР ВАЗИФАСИ, МУҚАДДАС ИШЛАРИДИР.

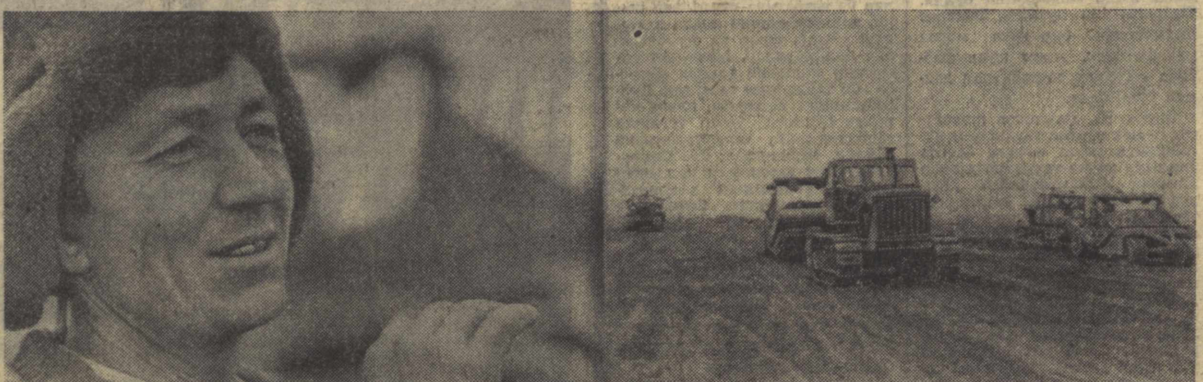

«Ташкентводстрой» трестининг Бекободдаги механизациялашган кўчма колоннаси беш йилликнинг иккинчи йилини муддатидан анча илгари бажарган эди. Улар 1973 йил учун оширилган социалистик мажбуриятлар олдилар. Шу асосда социалистик мусобақани авж олдириб, минг гектар янги ер ўзлаштириш ва планга қўшимча 70 минг сўмлик иш бажаришга аҳд қилишди. Суратларда: «4-Далварзин» совхозида йўл қурилишида ишлаётган машина-механизмлар ва бригадир В. Кашеев. Унинг бригадаси ҳозир май ойи ҳисобига ишламоқда.

А. Усмонов ва А. Авазов фотолари. (ЎзТАГ).

ЗАРБДОР ЙИЛ МАРРАЛАРИ

ДЕНОВ ЁҒ-ЭКСТРАКЦИЯ ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1973 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Денов ёғ-экстракция заводи коллективи КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, СССР 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, юбилей йили социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежневнинг СССР 50 йиллиги тўғрисидаги докладида кўрсатиб берилган мамлакатимиз экономикасини ривожлантиришнинг бундан буёнги истиқболларидан руҳланган завод ходимлари беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилини меҳнатда янги муваффақиятлар билан нишонлашга қатъий қарор бердилар. Завод коллективи КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1973 йилда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарорига жавобан ўз зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни олади:

— меҳнатни ташкил этишни яхшилаш, унинг унумдорлигини ошириш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ўстириш ҳисобига маҳсулот реализация қилиш йиллик планини 26 декабрда бажарамиз ва пландан ташқари 180 минг сўмлик маҳсулотни реализация қиламиз;

— пландан ташқари 245 тонна, шу жумладан меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига 237 тонна ўсимлик мойи ишлаб чиқарамиз;

— меҳнат унумдорлигини планда белгиланганига нисбатан 0,5 процент оширамиз, маҳсулот таннархини пасайтириш ҳисобига пландан ташқари 20 минг сўмлик фойда оламиз;

— ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, тежамкорлик режимини кучайтириш йўли билан бир йилда 300 тонна чигит, 40 тонна мазут, 21 тонна экстракция бензини, 10 тонна каустик сода, 205 минг киловатт-соат электр энергия тежаб қоламиз;

— техника тараққиётини ва илғор технологияни жорий қилиш юзасидан 14 тадбирни амалга оширамиз ҳамда 27 минг сўм миқдорида иқтисодий самара оламиз; 20 минг сўм иқтисодий самара берадиган 26 та рационализаторлик таклифини жорий қиламиз. Меҳнатни илмий ташкил этишнинг 5 та планини ишлаб чиқиб, жорий қиламиз ва 10 минг сўм миқдоридаги маблағни тежаб қоламиз;

— заводнинг иккинчи навбатини қуришни ва ишга туширишни, унинг қувватини ўзлаштиришни жадаллаштириш ва малакали кадрлар билан таъминлаш юзасидан тадбирлар белгилаймиз, бунинг учун 1973 йилда оммавий касбдаги 100 нафар ишчини тайёрлаймиз;

— ишлаб чиқилган план асосида оталиқдаги колхозга амалий ёрдам кўрсатамиз.

Мажбуриятлар Денов ёғ-экстракция заводи коллективининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

18 январь куни КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев Вьетнам Демократик Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Во Тхук Донгни қабул қилди. Самимий, ўртоқларча вазиятда ўтган суҳбат чоғида Совет — Вьетнам ҳамкорлигини янада ривожлантириш масалалари тилга олинди. (ТАСС).

ҲАМКОРЛИК САМАРАСИ

А. ЕРИМБЕТОВ,

Фориш районидаги Ильич номли совхоз директори, республикада хизмат кўрсатган чорвадор

✦ ✦

— Чорва қишлови ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиляпти. Ҳозирча кўнгилсиз ҳоллар рўй бергани йўқ. Совхозимиз коллективи бундан кейин ҳам чорва моллар чиқимига йўл қўймаслик, қўйларни, хусусан совлиқларни қишдан тўқ ва семиз олиб чиқиш учун курашяпти. Ҳозир бир бош совлиқнинг қўлдан бой берилиши баҳорда камида уч бош қўйдан маҳрум бўлиш деган сўз. Бунга сира йўл қўймаймиз. Баҳорда олинадиган эгиз қўзиларнинг тақдири шу кунларда ҳал қилинади. Совлиқлар яхши боқилса, вақтида суғорилса, об-ҳаво қулай келган пайтларда яйлов кездириб турилса бола ташлаш ҳоллари юз бермайди, кутилганча эгиз олинади. Чўпон-чўлиқлар, ем-хашак тайёрлаш бригадаларининг аъзолари, механизаторлар, қўйингчи, ҳамма қишловни бехатар ўтказиш учун астойдил курашяпти.

Совхозимизда 42 ярим мингдан зиёд қўй бор. Яқинда уларнинг ҳолати текшириб чиқилди. Кўпчилик қўйлар юқори семизликда парваришланяпти. Лекин семизлиги талабга жавоб бермайдиганлари ҳам йўқ эмас. Ўшандай қўйларга қўшимча 300-500 граммдан ем бериб боқяпмиз. Баъзи нимжон, чимхўр қўйлар ҳам бор. Улар учун ҳам алоҳида озуқа рациони туздик.

Чорвадорларимиз ўтган юбилей йилида она-Ватанга 24 минг 800 дона қоракўл тери, 383 тонна гўшт етказиб берган эдилар. Бу йилги мажбуриятимиз янада улкан. Пахтачиликда ҳосилни ҳар туп ғўза беради. Чорвачиликда эса маҳсулот ҳар бош қўйдан олинади. Қўйлар семиз бўлса, касалланмаса, вақтида зоотехника кўригидан ўтказиб борилса, маҳсулдорлигини ошираверади. Лекин парваришсиз қолган қўй маҳсулот бермай доғда қолдириши ҳам мумкин.

Чорвадорлар тўққиз ой мобайнида тўплаган ем-хашак уч ой қишда сарфланиб кетади, айрим хўжаликларда ҳатто озуқа етишмасдан қийинчиликка дуч келинади. Биз қўйлар учун 1.610 тоннадан зиёд дағал хашак жамғарган эдик. Шу ем-хашакдан ҳозирги изғиринли кунларда тежамкорлик билан фойдаланмоқдамиз. Мутахассисларимиз мавжуд хашак ва концентрат озуқани аниқ ҳисобга олиб, қўй-қўзиларга тақсимлаб чиқди. Бунда қишнинг узоқ ва қаттиқ келиши кўзда тутилди. Ҳар эҳтимолга қарши эҳтиёт фонди ажратилди.

Биз ёз ва куз ойларида дағал ва майин хашакларни майдалаб, аралаш озуқа тайёрлаб қўйган эдик. Ундан ташқари концентрат, ош тузи ҳам қишлов жойларига келтирилган эди. Ҳозир ана шу ем-хашакларни қўй-қўзиларга фақат охурларда едиряпмиз, ерга озуқа тўкиб беришни бутунлай маън этганмиз. Шундай қилинса, озуқа қўй-қўзиларнинг оёғи остида қолиб исроф бўлмайди. Ем-хашакни сарфлаш устидан мутахассислар ва тажрибакорлардан иборат тузилган комиссия назорат олиб бормоқда.

Район партия комитети ва район ижроия комитети тузган комиссия аъзолари чорвачилик фермалари, отарларида бўлиб, қишловнинг бориши билан муфассал танишмоқдалар, камчиликларни кўрсатиб, уни бартараф этиш чоралари ҳақида маслаҳатлар бермоқдалар. Ҳар бир хўжаликнинг аҳволи ўрганиб чиқилгач, натижаси дарҳол район партия комитетининг бюроси, район ижроия комитетининг йиғилишида муҳокама қилинади, ютуқларни мустаҳкамлаш, камчиликларни бартараф этишга қаратилган тадбирлар кўрилади. Энг муҳими — чорвадорларга тегишинча моддий-техника ёрдами берилади.

Яқинда шундай текшириш бизнинг совхозимизда ҳам ўтказилди. Натижаси район партия комитети бюросининг аъзолари иштирокида шу ернинг ўзида муҳокама қилинди. Отарлар, фермаларни кўмакчилар билан мустаҳкамлаш, марказий омбордан отарларга қўшимча концентрат етказиб бериш, чорвадорларнинг оила аъзолари ҳақида ғамхўрликни кучайтириш каби таклифлар ўртага ташланди. Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти бу фикрларни тўла маъқуллади. 60 дан ортиқ коммунистлар, 100 дан зиёд комсомоллар чўпон-чўлиқларга ёрдам бериш учун отарларга юборилди. 65 кишидан иборат механизаторлар отряди қишлов жойларига қўшимча озуқалар етказиб бермоқда.

Мутахассислардан ташкил топган группа ориқ ва касалликка чалинган қўйларга жойида биринчи ёрдам кўрсатмоқда. Чорвадорларнинг оила аъзолари иссиқ кийимлар билан таъминланди, озиқ-овқат маҳсулотлари вақтида етказиб берилаётир.

Қишлов — чорвадорлар учун катта синовдир. Ҳозирги қийин шароитда чорвачилик билан боғлиқ бўлган ҳар бир кишининг ўрни қўйлар боқилаётган отарларда бўлмоғи керак. Ҳеч ким бу муҳим ишдан четда туриши мумкин эмас. Пахта йиғим-терими даврида теримчилар, механизаторлар дала шийпонларида тунаб қолиб ишлайдилар. Шунга ўхшаш чорва қишлови авжга чиққан шу кунларда ҳамма қўйлар ёнида бўлмоғи, очиқтирмай — озуқа, чанқатмай — сув бермоғи керак. Эрта туққан совлиқларнинг қўзисини тўла сақлаб қолиш асосий вазифадир. Избосар Олтинбеков, Тосболта Амирхонов, Айдус Кубаев ва бошқа шунга ўхшаш ўнлаб илғор чўпонларимиз отарларида қўйлар қишлови намунали ўтказилмоқда. Шуниси диққатга сазоворки, қишлов бошланганидан буён ҳамма чорвадорларимиз, уларга ёрдамга келган кўмакчилар ўзларининг бурчини тўла англагани ҳолда фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Чорвадорлар билан ёрдамчиларнинг ҳамкорлиги яхши самаралар бераётир.

Совхозимиз коллективи 1973 йилда ўз зиммасига жуда катта мажбуриятлар олди. Жумладан, ҳар 100 бош совлиқдан 150 тадан соғлом қўзи олишимиз зарур. Она-Ватанга 25 минг дона қоракўл тери, кўплаб жун етказиб бермоғимиз, халқимизга 400 тонна гўшт армуғон этмоғимиз лозим. Туёқ сонини кўпайтириш, ўстиришга ҳар йилдагидан зиёд қўзилар қолдириш бош вазифамиздир.

Чорвадорларимиз барча резервларни ишга солиб, қишловни беталафот ўтказадилар, олинган юксак мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишини таъмин этадилар.

ПАХТАКОРЛАР МУСОБАҚАСИ КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙСИН

КПСС Марказий Комитетининг журнали — «Агитатор» Тошкентда ўтказилган республикалараро кенгаш пахта етиштириш ва унинг ҳосилини териш даврида оммавий-сиёсий иш тажрибасини умумлаштиришга ва беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисидаги партия Директивалари асосида бу ишни янада кучайтириш вазифаларига бағишланди. Кенгашда Ўрта Осиё республикалари, Қозоғистон ва Озарбайжон вакиллари —донгдор механизаторлар, илғор колхозлар, совхозлар ва бригадаларнинг раҳбарлари, район партия комитетларининг ва бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, олимлар, қишлоқ хўжалиги мутахассислари, матбуот ходимлари қатнашдилар.

Кенгашдаги гурунгни Ўзбекистондаги илғор Оққўрғон район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. М. Тоиров бошлаб берди. Энг муҳими шуки, деб таъкидлади у, партиявий ишда ҳар бир меҳнатчининг кўнглига йўл топиш, беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун бошланган умумхалқ курашидаги ўз ўрнини англаб олишда унга ёрдам бериш керак. Мусобақани шундай ташкил этиш кераки, у одамларнинг ижодий илҳомини кучайтирсин, уларни янги жасоратга руҳлантирсин.

Ҳали яқиндагина Оққўрғон районида нисбатан дуруст хўжаликлар ҳам, паст ҳосил оладиган хўжаликлар ҳам бор эди. Шунда коммунистлар: «Қўшнининг ери бегона эмас» деган шиорни ўртага ташладилар. Омилкор ташкилотчиларнинг катта бир группаси камқувват хўжаликларга ўтиб, янги агротехникага йўл очишда деҳқонларга ёрдам берди. Коммунистлар сиёсий агитация воситалари ёрдамида, бутун ташкилотчилик фаолияти билан пахтачиликни комплекс механизациялаш асосидагина меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришиш мумкинлигига деҳқонларни ишонтирдилар. Натижа чакки бўлмади: ўн йил ичида район ҳосилдорликни икки баравардан зиёд кўтарди ва ўтган йили ноқулай иқлим шароитларига қарамай планни ортиғи билан бажариб, Ватан омборига 97 минг тонна пахта топширди.

Учрашув қатнашчилари қилинган ишни таҳлил этиб, шуни таъкидладиларки, агитаторлар ва сиёсий ахборотчилар составига энг яхши тажрибакорларни, айтган сўзини шахсий намуна кўрсатиб бажара оладиган кишиларни киритиш лозим. Тожикистонда, деди Колхозобод район партия комитетининг секретари К. Сўфиев, партия ташкилотлари бу ишга бригадирларни жалб қилмоқдалар, шу тариқа уларнинг моҳир тарбиячилар, мусобақанинг чинакам пешқадамлари бўлиб қолишларига эришмоқдалар.

Колхозобод районидаги Ленин номли колхоз бригадири Абдуфаёз Дўстов ўзини тажрибали устоз сифатида кўрсатди. Унинг тарбиявий иш тажрибасини Тожикистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллади.

Ўзбекистонда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳафиз Полвонов, энг яхши агитаторлардан бири бўлиб қолди. Унинг ўзи тўрт қаторли машинада 900 тонна пахта терди. Сурхондарё область «Янгиобод» совхозидаги комсомол-ёшлар бригадасининг раҳбари, шу хўжалик партия комитетининг аъзоси Светлана Проден ўзининг агитация иши соҳасидаги тажрибасини гапириб берди. Унинг ёрдамида қиз-жувонлардан олтмиш киши «зангори кема» капитанлари бўлиб етишди.

Қозоғистондаги Пахтаорол районии «Олға бос» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони У. Алдибаев ҳам ўз тажрибаси ҳақида гапирди. Унинг ўзи раҳбарлик қилаётган хўжаликда ишлаб турган бир неча иқтисодий мактабдаги пахтакорлар ҳосилдорликни ошириш, техникадан яхширок фойдаланиш, пахта таннархини пасайтириш йўлларини ўрганмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Ҳ. Ю. Аслиддинова, Туркманистондаги Мурғоб район «Москва» колхози партия комитетининг секретари А. Нуриев, Қирғизистондаги Қорасув район партия комитетининг секретари Р. Ж. Жақипова, Тожикистондаги Қумсангир район Ленин номли колхоз бригадири В. Аёзов ва бошқа нотиқлар партия ташкилотлари мусобақанинг ошкоралиги тўғрисида, унинг қатнашчилари ҳам моддий, ҳам манавий рағбатлантирилиши тўғрисида қандай ғамхўрлик қилаётганликларини гапириб бердилар.

Ўзбекистонда Меҳнат шуҳрати китоби таъсис этилган бўлиб бу китобга энг яхши коллективлар ва ишлаб чиқариш илғорларининг номлари ёзиб борилмоқда. Қирғизистонда илғор пахтакорларга бағишланган плакатлар чиқарилди. Озарбайжоннинг Пушкин районидаги Тельман номли колхозда марказий қўрғонда энг яхши бригада шарафига тантанали суратда байроқ кўтарилишини шу хўжалик партия комитетининг секретари А. Пашаев гапириб берди. Қирғизистоннинг Арзвон районидаги Жданов номли колхоз кутубхонасининг мудири Эътиборхон Обиджонова пахтакорлар мусобақасига актив қўшилаётган қишлоқ маданий-оқартув муассасаларининг иши билан кенгаш қатнашчиларини таништирди.

Бир қанча ахборотларда, жумладан Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозининг бош агрономи Т. Холиқов, Ильич районидаги «Правда» совхози партия комитетининг секретари С. Иброҳимов, Қирғизистоннинг Ленин районидаги Карл Маркс номли колхоз бригадири А. Шерматов нутқларида мусобақа якунларини оператив равишда тўплашнинг ўзигина муҳим бўлиб қолмасдан, шу билан бирга унинг натижаларини таққослашни таъминлаш ҳам муҳим эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Кенгашда Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти «СоюзНИХИ» директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси С. Х. Йўлдошев, Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин ҳам сўзга чиқдилар.

«Агитатор» журналининг бош редактори М. П. Габдулин муҳокамага якун ясади.

19 январь куни кенгаш қатнашчилари Оққўрғон районига бориб бу ердаги партия ташкилотларининг пахтакорлар социалистик мусобақасини авж олдиришга доир ишлари билан танишдилар. (ЎзТАГ).

АТЕИСТИК ТАРБИЯ ПЛЕНУМ МУҲОКАМАСИДА

Наманган область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум меҳнаткашларни атеистик тарбиялашни янада кучайтириш соҳасида область партия ташкилотларининг вазифалари масаласини муҳокама қилди. Бу ҳақда область партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев доклад қилди.

Пленум муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилди. Шунингдек, область партия ташкилотларининг атеистик пропаганда бўйича 1973—1975 йилларга мўлжалланган тадбирлари тасдиқланди.

ЕВРОПАДА ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРНИ ВА ҚУРОЛ-ЯРОҒЛАРНИ ҚИСҚАРТИРИШ ТЎҒРИСИДАГИ МУЗОКАРАЛАРГА ДОИР ТАЙЁРГАРЛИК МАСЛАҲАТЛАРИ ҲАҚИДА

Бельгия, Буюк Британия, Греция, Дания, Италия, Канада, Люксембург, Нидерландия, Норвегия, Америка Қўшма Штатлари, Туркия, Германия Федератив Республикаси ҳукуматларининг 1972 йил 15 ноябрдаги тегишли ноталарига жавобан Совет ҳукумати Европада қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги музокараларга доир тайёргарлик маслаҳатлари хусусида тилга олиб ўтилган ҳукуматларга 1973 йил 18 январда нота юборди.

Нотада айтиладики, — Совет ҳукумати Европада қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида келишиб олишга эришмоққа муҳим аҳамият беради, чунки бу иш Европа қитъасида кескинликни янада юмшатиш манфаатларига, умумий тинчликни мустаҳкамлаш вазифасига мос бўлиб тушган бўлур эди. Европада хоҳ миллий, хоҳ ажнабий давлат миқёсида қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги масала бирон томон хавфсизлигига зарар етказмайдиган тарзда ҳал этилмоғи лозим. Ушбу масалани кўриб чиқиш ва ҳал этиш йўлларини белгилаш Европадаги мавжуд ҳарбий-сиёсий иттифоқларнинг айрим имтиёзи бўлиб қолмаслиги керак.

Совет ҳукумати, дейилади нотада, Европада қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги музокараларга доир тайёргарлик маслаҳатларини 1973 йил 31 январда бошлашга тайёр эканлигини билдиради.

Совет ҳукумати Европадаги манфаатдор бўлган барча давлатлар, шунингдек АҚШ ва Канада маслаҳатларда тенг ҳуқуқли асосда қатнаша олади, деб ҳисоблайди.

Тайёргарлик маслаҳатларини ўтказишда давлатларнинг иштирок этиши қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш хусусидаги битим ёки битимларда қайси мамлакатлар қатнаша олиши тўғрисидаги масалани олдиндан ҳал қилмайди.

Шундай маслаҳатларнинг қатнашчилари Европада қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисидаги музокараларни ўтказиш билан алоқадор ташкилий ва процедура масалаларини, чунончи: шундай музокаралар қатнашчилари составини, музокаралар бошланадиган кун ва жой, музокараларнинг кун тартиби ва ўтказиш тартиби хусусидаги таклифларни ишлаб чиқиш масалаларини кўриб чиқиши ва ҳал этиши мумкин бўлар эди.

Бояги ҳукуматларнинг ноталарида «Германиядаги алоҳида ҳолат» деб аталмиш ҳолат тилга олинганлиги муносабати билан СССР ҳукумати шуни таъкидлаш зарур деб ҳисоблайдики, халқаро ҳуқуқнинг тенг ҳуқуқли субъектлари — икки суверен мустақил герман давлати — Германия Демократик Республикаси билан Германия Федератив Республикасининг мавжудлиги замонамизнинг ўзгармас фактидир. (ТАСС).

Социалистик мусобақанинг энг амалий, ижодий формаси — «Минглар шартномаси» мусобақасига қўшилган Марғилон ипак комбинатининг аҳил коллективи тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида давлат топшириқларини муддатидан олдин бажариш йўлида уюшқоқлик билан меҳнат қиляпти. Комбинатда беш йиллик план юзасидан шахсий мажбуриятлар олиб ишлаётган илғорлар сони кун сайин ошиб боряпти. Суратларда: 1. Тўқув корхонасининг илғор ишчиси Алие Абдураҳмонова. 2. Пилланашлиқ цехининг илғор ишчиси Алфида Ганиатулина. 3. Йигирув цехининг илғор ишчиси Робия Хошимова. Улар ойлик топшириқларини 115—125 процент бажариб барчага ўрнак бўлишяпти.

Ф. Лутфуллаев фотолари.

Партия турмуши: ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарлик

ҲАМ ЎРГАТИБ, ҲАМ ЎРГАНИБ

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик поёнига етай деб қолди. Фабрика партия комитети коммунистларнинг активлигини, ташаббуси ва интизомини янада ошириш, уларнинг авангардлик ролини кучайтиришга алоҳида эътибор бермоқда, ҳар томонлама ўйлаб, мулоҳаза қилиб иш тутмоқда.

Коммунистлар билан якка тартибда суҳбатлар ўтказиш ҳужжатларни алмаштиришга тайёргарликнинг таркибий қисмидир. Холисона ва сидқидилдан ўтказилаётган бундай суҳбатлар партия аъзолари онгида чуқур из қолдириб, уларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий активлигини ўстиришга, масъулияти ва интизомини оширишга ёрдам бермоқда. Якка тартибда ўтаётган суҳбатларда биз ҳар бир коммунистнинг ишлаб чиқаришдаги вазифаларига, партиявий топшириқларга қандай муносабатда бўлаётгани, ўзининг ғоявий-сиёсий ва профессионал билими даражасини қандай ошираётгани, иш жойида, жамоатчилик ўртасида, оиласида ўзини қандай тутаётганини ўртоқларча синчиклаб, ўрганиб чиқмоқдамиз.

Шавкат Раҳмонов билан бир неча йилдан бери бирга ишлаймиз. Иззат-обрўли, тажрибали ишчи. Топширилган ишни ҳар доим яхши бажариши, иш вақтидан унумли фойдаланиши билан кишиларга ўрнак бўлмоқда. Беш йил аввал коммунистлар уни бажонидил ўз сафларига қабул қилганларидан кейин янада яхши ишлайдиган бўлди. Фабрика маъмурияти Шавкат Раҳмоновни бир неча марта мукофотлади, унинг номи фабрика «Ҳурмат тахтаси»дан доимий ўрин олди.

Бироқ Ш. Раҳмонов ишлаётган 8- цех партия ташкилоти йиғилишида унинг номига қарата бир неча марта танқидий гаплар айтилди. У жамоатчилик ишидан бўйин товлади, партиявий топшириқларни бажармади. Ўз сафимизни яна бир марта синчиклаб кўздан кечириб чиқаётган шу кунларда Шавкат Раҳмонов ва унга ўхшаш кишилардан нега коммунист ишчи деган юксак номга номуносиб иш қилаётгани сабабини, албатта суриштирдик. Ҳамкасб дўстлари уни жуда қаттиқ танқид қилишди, камчиликларини бирма-бир айтиб беришди. Ўтказилган шахсий суҳбатда Шавкат Раҳмонов нуқсон ва камчиликларини тугатишга ваъда берди. Ҳозир у ваъдасига вафо қиляпти, аввалгидек корхонадаги обрўли кишилардан бири бўлиб қолмоқда.

Партия комитети аъзоларида айниқса фрезерчи Салоҳ Маҳкамов, диспетчер Лутфи Исамуҳамедова, Шообид Шомуҳамедов, Холмат Қодиров, Ғани Қорабоевлар билан бўлган суҳбатлар яхши таассурот қолдирди. Улар фабрика партия ташкилоти ҳаётида актив қатнашмоқдалар. Партиявий топшириқларни сидқидилдан адо этаётирлар. Коммунистлар ибрат кўрсатиб ишлаётганлиги сабабли 8-цех коллективи ўтган йили пландан ташқари уч минг жуфт эркаклар туфлиси ва ботинкаларини ишлаб чиқарди. Корхона бўйича эса план анча ошириб бажарилди. Аҳолига пландан ташқари 53400 жуфт пойафзал етказиб берилди, 271 минг сўмлик қўшимча маҳсулот реализация қилинди. Фабрикада 13 миллион 700 минг квадрат дециметр чарм тежаб қолинди.

Суҳбат давомида коммунистлар ўз навбатида партиявий ишни, корхона ишини янада яхшилаш ҳақида фикр ва мулоҳазалар билдирдилар. Маҳсулот сифатини яхшилаш ҳақида айниқса кўп таклифлар эшитдик. Пойафзалнинг бежирим, пухта чиройли бўлмоғи учун тегишли ташкилотларга талабларимизни қўйдик. Шунингдек, биз Самарқанд чарм комбинати коллективига ҳам ўзимизнинг эътирозимизни айтмоқчимиз. Самарқанд чарми сифатсиз бўлаётгани сабабли жуда кўп хомашё фойдаланилмай қолиб кетяпти. Ҳозир корхонада ана шундай чармлардан 1,5 миллион дециметри тўпланиб қолди. Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигидан бунга чек қўйиш тадбирларини белгилашни сўраймиз.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик кўрилаётган шу кунларда корхона партия ташкилоти коммунистларнинг ташаббускорлиги учун курашар экан, биз ҳар бир киши биринчи навбатда ана шу муҳим даврда «ўзим нима қиляпман, коллектив иши учун қандай ҳисса қўшяпман», деб ўзидан сўраши зарур деб айтмоқдамиз.

Т. АҲРОРОВ,
Тошкентдаги 1- пойафзал фабрикаси партия комитетининг секретари.

СЎЗИ БОШҚА-Ю, ИШИ БОШҚА

Партия ташкилотининг кучи коммунистлар ғоявийлиги, активлиги ва фидокорлигидадир. Ана шу сабабли партия ҳужжатларини алмаштиришга алоҳида тайёргарлик кўрилаётган ҳозирги кунларда партиямиз сафини янада мустаҳкамлаш, коммунистлар активлиги ва интизомини ошириш бошланғич ташкилотимиз кун тартибида турган муҳим масалалардан бўлмоқда. Партия ташкилотимиз тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки кунларидаёқ меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришни бир ярим баравар кўпайтириш режаларини тузиб, коллективнинг ижтимоий ривожлантириш планини ишлаб чиққан эди. Бу планларга цех коммунистлари киритган қимматли таклифлар, мулоҳазалар асос қилиб олинди. Ҳозир барча коммунистлар, ишчилар, инженер-техник ходимлар ана шу режаларни муваффақиятли амалга ошириш ишига муносиб ҳисса қўшаётирлар. Масалан, Эгам Юсупов ташкилотчилик қилаётган партия группаси коммунистларидан Алексей Шигай, Салимжон Донниёров, чархчи Флус Кашфеев, токарь Юрий Сапунов, фрезерчи Носир Содиқовларнинг ҳар бири ибрат кўрсатиб ишлаб, икки йиллик планни бир ярим йилда бажардилар. Улар тўққизинчи беш йиллик планни тўрт йилда бажариш юзасидан шахсий мажбурият олишган. Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, қаерда ва қандай касбда ишлаётганидан қатъий назар, доим олдинда бориш цехимиз коммунистлари учун одат бўлиб қолган.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик кўриш жараёнида биз айниқса ишлаб чиқаришда илғор бўла туриб, жамоатчилик ишида актив қатнашмаётган, партия йиғилишларида камдан-кам сўзга чиқадиган коммунистларга алоҳида эътибор беряпмиз. Партия ташкилоти уларнинг ишидаги ва хулқидаги камчиликларни келтириб чиқарадиган сабабларни муфассал таҳлил қилиб, уларнинг пассивлиги қай даражада коммунистнинг ўзига ва қай даражада партия ташкилотига, унинг фаолиятига боғлиқ эканини аниқлаб, зарур чоралар кўряпти. Бундай коммунистлар билан алоҳида ишлаб, уларга яқиндан ёрдам берилса, яхши натижаларга эришиш мумкин эканлигини тажриба тасдиқламоқда.

Бошланғич партия ташкилотимиз сафида шундай коммунистлар ҳам борки, уларни сира ҳам пассивлар қаторига қўшиб бўлмайди. Улар йиғилишларда тез-тез сўзга чиқиб у ёки бу иш тўғрисида ўзларининг мулоҳазаларини билдирадилар, айрим кишилар номига қарата танқидий гаплар айтадилар. Аммо йиғилишдан сўнг навбат амалий ишга киришиладиган пайтда эса бундай «актив» коммунистларнинг изини ҳам тополмай қоласиз. Масалан, Собит Алиев ва Насих Вафинлар партия йиғилишларида тез-тез сўзга чиқиб, камчиликка йўл қўйган коммунистларни танқид қиладилар-у, ўзлари эса партия ташкилоти ҳаётида актив иштирок этмайдилар. Уларга берилган партиявий топшириқлар бажарилмай қолади. Уларнинг «активлиги» ва «принципиаллиги» ҳақиқий активликдан ва принципиалликдан жуда ҳам йироқдир. Коммунистлар билан якка тартибда ўтган шахсий суҳбатларда партбюро аъзолари коллектив иши учун ҳеч қандай фойдасиз бўлган ваъзхонликни фақат айрим «нотиқ»ларнинг камчиликларини бекитиш учун қўл келган бир парда деб жуда тўғри гапиришди.

Партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик даври ана шундай «сўзи бошқа-ю, иши бошқа» коммунистларга бундан кейин қандай муносабатда бўлишни кўрсатиб беряпти, албатта. Ҳозир коммунистлар билан бўлаётган шахсий суҳбатларда биз ана шундай кишиларнинг хато ва камчиликларини уларга тушунтиряпмиз.

Партия ҳужжатларини алмаштириш ҳар бир коммунистга тааллуқли умумпартиявий ишдир. Шундай экан, бошланғич партия ташкилотимиз бу муҳим ташкилий-сиёсий тадбирни ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўрган ҳолда ўтказади, коммунистларнинг активлигини, ташаббуси ва интизомини, уларнинг авангардлик ролини янада кучайтиради.

А. ИЛЬИН,
Тошкентдаги Агрегат заводи цех партия ташкилотининг секретари.

Танқид ва тақриз

МУҲИМ ТАДҚИҚОТ

Барча қардош республикалар сингари Ўзбекистонда ҳам Коммунистик партиянинг доно ленинча миллий сиёсати амалга оширилаганлиги туфайли халқ зиёлиснинг кўп минг кишилик йирик армияси ўсиб, вояга етди.

Совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм туйғулари билан Ўзбекистон Коммунистик партияси теварагига мустаҳкам жипслашган республика зиёлилари ўзларининг бутун куч ва қобилиятларини фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, социалистик маданиятни ривожлантиришга, совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялашга сафарбар этиб келмоқдалар. Шу боисдан зиёлиларнинг жамиятимиз тараққиётидаги ўрни ва ролини илмий асосда умумлаштириш тарих фанининг энг муҳим актуал масалаларидан бири ҳисобланади. Тарихий-партиявий адабиётимизда қатор илмий-тадқиқот ишлари олиб борилган бўлса-да, лекин ҳали Совет Ўзбекистони зиёлиларининг кўп қирррали, ибратли фаолиятини ҳар томонлама чуқур ёритиб бераолган йирик асар йўқ эди.

Қўлимизда тарих фанлари доктори С. Носирхўжаевнинг ана шу муҳим, актуал темага бағишланган китоби — «Коммунистик қурилиш даврида зиёлилар роли» монографияси турибди. Монография тарихий бой фактик ва архив материаллари асосида яратилган. Унда вақтли адабиётлардан кенг фойдаланилган. Шу сабабли бу тадқиқот КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари совет халқи томонидан муваффақиятли амалга оширилаётган ҳозирги пайтда катта илмий аҳамиятга эга. Муаллиф бой ва қимматли материалларни синчиклаб ўрганиш ва умумлаштириш асосида Ўзбекистонда коммунистик қурилиш даврида зиёли кадрларни етиштириш, тарбиялаш, уларнинг сафини мустаҳкамлаш ва сиёсий малакасини янада оширишга доир муҳим масалаларга кенг тўхталади.

Муаллиф Совет Ўзбекистони зиёлиларининг 1959—1970 йиллар мобайнидаги фаолиятини батафсил ёритади. Бунда мазкур теманинг ҳозирги кунгача тарихчиларимиз томонидан ишланмаган янги қирралари тилга олинади. Масалан, илмий ва амалий нуқтаи назардан ғоят актуал бўлган илмий-техника тараққиётини жадаллаштиришда инженер-техник ходимларнинг, пахтанинг янги навларини яратишда селекционер олимларнинг ҳиссалари, партия, давлат ва жамоат ташкилотларининг роллари, Советлар, касаба союзлар, кооперация ва комсомол ташкилотларининг иштироклари ёрқин мисоллар асосида таҳлил қилиб берилган.

Китобда Ўзбекистон ижодий союзлари: ёзувчилар, композиторлар, кинематографчилар, журналистлар, архитектура союзлари, республика театр жамияти ва бошқа ижодий ташкилотлар ролига катта ўрин берилган.

Маълумки, коммунистик қурилиш даврида Коммунистик партия юқори малакали кадрлар тайёрлаш соҳасида мамлакатимиз олий ва ўрта махсус ўқув юртлари олдига янги вазифалар қўяди. С. Носирхўжаев катта фактик материалга ҳамда ишончли статистикага асосланиб, халқ хўжалиги ва маданиятнинг турли тармоқлари учун малакали мутахассислар етиштиришда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети раҳбарлигида амалга оширилаётган ишларни кўрсатиб беради.

Муаллиф республика зиёлилари составидаги миқдор ва сифат ўзгартишларга ҳам кенг тўхталади. Китобда Ўзбекистон зиёлиларини ғоявий-сиёсий тарбиялаш ва чиниқтириш масалаларига алоҳида ўрин берилган.

С. Носирхўжаев Ўзбекистон зиёлиларининг коммунистик қурилиш даврида фан ва техника соҳасида, саноат ва қишлоқ хўжалигида, айниқса, республикада пахтачиликни юксалтиришда олимлар томонидан олиб борилган ва борилаётган илмий ишларга алоҳида тўхталиб ўтади ва далиллар билан исботлаб беради.

Китобнинг марказий ўрин тутган II, III ва IV боблари айниқса характерлидир. Бу бобларда зиёлиларнинг партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ишларидаги иштирокига батафсил тўхталиб ўтади.

Кишилар онгидаги ўтмиш сарқитларини йўқотиш — шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашнинг жуда муҳим шартидир. Асарда ўқитувчилар, турли мутахассислар, медицина ва маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари, хуллас, халқ хўжалигининг барча соҳаларида ишловчи зиёлиларнинг меҳнаткашларни коммунистик дунёқарашини шакллантиришдаги ва уларнинг социалистик турмуш маданиятини ривожлантиришдаги иштироки, роли ҳам ўз ифодасини топган.

Аммо китоб автори, бизнингча, баъзи камчиликларга ҳам йўл қўйган. Китобда айрим қайтариқлар бор. Фойдаланилган манбаларга яхши характеристика берилмаган. Шуни айтиш керакки, иттифоқ миқёсидаги олимларнинг асарлари номини бериб, республика олимлари асарларининг рўйхати эса кўрсатилмаган. Кўпгина таниқли олимлар, инженер-техниклар, мутахассислар ҳақида далиллар камроқ келтирилган. Китобда республика зиёлиларининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришни илмий асосда ташкил этишдаги роли чуқур ёритилмаган. Ваҳолонки, бу масала ҳозир ғоят актуалдир. Бизнингча, колхоз ва совхозларда янги техника ҳамда агробиология ютуқларига доир фикрларини жорий этиш масалаларини чуқурроқ таҳлил этиш ва шу муносабат билан эришилган муваффақиятларни кўрсатиш, ҳал этилмаган вазифаларни аниқлаб ўтиш керак эди. Бу китобнинг амалий аҳамиятини янада оширган бўлур эди.

Ниҳоят, китобни расмлар билан чиқариш керак эди. Расмлар уни янада жонлантирган бўлур эди.

Лекин бу жузъий камчиликлар китобнинг умумий қиммати ва аҳамиятини туширмайди. С. Носирхўжаев ўзининг бу китоби билан Ўзбекистон тарихини ўрганишга муносиб ҳисса қўшди.

Р. АМИНОВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, тарих фанлари доктори.
Ғ. НАЖИМОВ,
фалсафа фанлари кандидати, доцент.

МАШҒУЛОТЛАР БОШЛАНДИ

НУКУС, «Каракалпакирсовхозстрой» бошқармасининг ўқув комбинатида қишки агротехника курслари машғулотлари бошланди. Бўлимларнинг бошқарувчилари, бригадирлар, автоном республикадаги ихтисослаштирилган шоликор хўжаликларнинг механизаторлари курсларнинг тингловчилари бўлишди.

Бир мунча вақт олдин шу курсларда шоликор хўжаликларнинг раҳбарлари, агрономлари, инженерлари, экономистлари ва ирригаторлари қайта тайёргарликдан ўтишган эди. (ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР МУБОРАК

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ғ. ТОШМАТОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Республикада музика санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетига қарашли уйғур ашула ва рақс ансамблининг раҳбари Ғанижон Тошматовга «Ўзбекистон ССР халқ артисти» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил 18 январь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

П. И. БЕЛЯКОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Музика санъати соҳасида кўп йиллар самарали ижрочилик фаолияти учун Ўзбекистон ССР Давлат симфоник оркестрининг артисти Петр Иванович Беляковга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил 18 январь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Қ. БОБОЖОНОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Музика санъати соҳасидаги кўп йиллик ва самарали фаолияти учун М. Қориёқубов номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбекистон Давлат филармонияси «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг музикачиси Қодир Бобожоновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Ҳ. ПУЛАТОВА.

1973 йил 18 январь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўзбек совет кино санъатини яратиш ва ривожлантиришда актив қатнашганлиги учун илмий-оммабоп ва ўқув фильмлари марказий студиясининг кинооператор-режиссёри Яков Савельевич Кулишни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

НУСХА ТЎРТ СЕКУНДДА КЎЧИРИЛАДИ

Оригинални олиб «Тека-12» аппаратига қўясиз ва дастагини айлантирсангиз унинг нусхаси тайёр бўлади қўяди. Ригадаги механизациялаш ва автоматлаштириш марказий лойиҳа-конструкторлик бюросининг тажриба заводида ишлаб чиқарилган бундай аппаратлар ёрдами билан тўрт секунд ичида текст, схема, диаграмма, расм нусхасини чиқариб олиш мумкин.

«Тека-12» чоғроқ ёзув машинкасидек келади. Аппаратнинг иш принципи оригинал тасвирини инфра қизил нурлар ёрдами билан махсус қоғозга туширишдан иборатдир.

Шу йил 400 та «Тека-12» аппарати тайёрлаб чиқарилади. (ТАСС).

ЗАВОДНИНГ МАКТАБГА ЁРДАМИ

Ереванадаги «Электроточприбор» заводи конвейерларидан ЛИП-90 маркали асбобларнинг биринчи туркуми туширилди. Маҳаллий конструкторлар яратган кичик бир қурилма ўрта мактаблардаги физика лабораторияларига аталган. Улар 220 вольт кучланишли ўзгарувчан токни 4 вольтли хавфсиз кучланишли ўзгармас токка айлантириб беради. Натижада ўқувчилар электрни ўрганаётганда тажрибаларни мустақил равишда ўтказаоладилар.

Ереванликлар СССР Маориф министрлигининг буюртмасига биноан мамлакатда биринчи бўлиб шундай асбоблар ишлаб чиқара бошладилар. Шу йил корхона 20 мингта ЛИП-90 қурилмасини тайёрлаб чиқаради.

Ереван. (ТАСС).

БУХОРО НИТРОНИ

НАВОИЙДА НИТРОН ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ ИККИНЧИ ЛИНИЯ ИШГА ТУШИРИЛДИ

Навоий химия комбинати нитрон-синтетик жун ишлаб чиқариш қувватини икки баравар оширди.

— Нитрон корпусида иккинчи линиянинг ишга туширилганлиги ишлаб чиқаришнинг кўпайганлигинигина билдирмайди, — деди комбинат директори Б. Н. Плотников. — Иккинчи линияни қуриш ва фойдаланишга топшириш чоғида — навоийлик қурувчилар ва химиклар техникавий етуклик учун бамисоли яна бир имтиҳон топширдилар. Биринчи линия ишга туширилган чоғда Москва, Саратов, Чернигов, Тошкент, Чирчиқ ва бошқа шаҳарлардан комбинатимизга ўнлаб инженерлар ва олимлар, созловчилар келишган эди. Ҳамкасбларимиз табиий газни толага айлантирадиган машина-ускуналарни ишга туширишда бизга ёрдам бердилар. Ҳозир эса созлаш ва ишга тушириш операцияларининг анча қисмини биринчи линия ходимлари адо этадиган бўлиб қолди.

(ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ЭКСКАВАТОР ВА ТЕЛЕФОН»

Газетамизнинг 1972 йил 12 ноябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақола юзасидан қуйидаги жавоблар олинди:

Мақола «Главташкентстрой» бошқармасининг коллегиясида муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар тўғри деб эътироф этилди. Қурилиш ишларини олиб борганда электр ва телефон кабелларини узиш ҳолларининг олдини олиш тадбирлари белгиланган қарор қабул қилинди. Қарорда қурилиш трестларининг раҳбарлари зиммасига ер ишларини бажарувчи ходимлар ўртасида мунтазам тушунтириш олиб бориш ва уларнинг техника ўқувини ташкил этиш, буюртмачилардан ер ишларини бажариш билан боғлиқ бўлган, лекин келишилмаган техника ҳужжатларини қабул қилмаслик, мабодо электр ва телефон кабели узилса бунинг натижасида етган зарарни айбдор шахслар ҳисобига дарҳол қоплаш ва лозим топилса уларни жавобгарликка тортиш учун зарур ҳужжатларни тайёрлаб, тергов органларига бериш мажбурияти юклатилди.

Коллегия қарорининг бажарилиши устидан контроллик олиб борилаяпти ва унга қатъий амал қилинмоқда.

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги газета мақоласини муҳокама қилди. Унда муҳим масала тўғри кўтарилган. Республика Алоқа министрлиги электр узатиш линиялари мавжуд бўлган ёки янгидан қурилаётган зоналарда телефон тармоқлари борлигини электрлаштириш муассасаларига маълум қилмаётир. Натижада электр узатиш линиялари ремонт қилинган ёки янгидан қурилган вақтда алоқа тармоқларига шикаст етказиш ҳоллари содир бўлмоқда.

Район электрлаштириш муассасалари ходимлари зиммасига электр узатиш линиялари зоналарида ремонт ва қурилиш ишлари олиб борилганда тегишли ташкилотларни огоҳлантириш мажбурияти юклатилган. Собир Раҳимов район электр тармоқлари идорасининг бошлиғи Ғафуров бу талабни бажармаган, ремонт ишлари олиб бориладиган жойда алоқа линияси бор-йўқлигини аниқлаб олмаган. Оқибатда телефон кабелига шикаст етказилган. Шу сабабли унга виговор эълон қилинди ва етказилган зарар маошидан ушлаб қолинди.

ҚАРДОШЛАР МУСОБАҚАСИ

ФАҚАТ КОЛЛЕКТИВЛАР ДОИРАСИДАГИНА ЭМАС, ШУ БИЛАН БИРГА ЗВЕНОЛАР, БРИГАДАЛАР, ХУЖАЛИКЛАР, РАЙОНЛАР, ОБЛАСТЛАР, РЕСПУБЛИКАЛАР УРТАСИДА ҲАМ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРИБ ЮБОРИШ ЗАРУР, УЗАРО ТЕКШИРИШЛАР МУНТАЗАМ РАВИШДА УТКАЗИБ ТУРИЛСИН, НАТИЖАЛАР ЯКУНЛАНИБ БОРИЛСИН, БУ НАТИЖАЛАРНИНГ ҲАММАГА ЭЪЛОН ҚИЛИНИШИ ВА ТАҚҚОСЛАНИБ КУРСАТИЛИШИ ТАЪМИНЛАНСИН.

(КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети қароридан).

ХОРАЗМ— ТОШОВУЗ

Узбекистон ССР Тошкент область Янгийўл районидаги уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз билан Тожикистон ССР Регар районидаги Ленин номли колхоз аъзоларининг 1973 йил мўл ҳосили учун социалистик мусобақасини авж олдириш юзасидан бошлаган ватанпарварлик ташаббуси Хоразмда ҳам қизғин қўллаб-қувватланмоқда. Область қишлоқ меҳнаткашлари бу ташаббусга жавобан ўз устларига конкрет мажбуриятлар олаётирлар. Улар Туркманистон ССР Тошовуз областининг қўшни районлари, хўжаликлари ва бригадалари билан мусобақалашишга қарор қилдилар. Қўшни областларнинг Янгиариқ — Кўҳна Урганч, Шовот—Тошовуз, Қўшкўпир—Тахта ва бошқа районлари, қатор колхозлари ва бригадалари ўртасида социалистик мусобақа кенг қулоч ёйди.

Қуйида икки йирик колхоз мусобақаси ҳақида гап боради.

ЕЛКАМА-ЕЛКА

Собир ОЛЛОБЕРГАНОВ,
Ўзбекистон ССР, Қўшкўпир районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССР-да хизмат кўрсатган пахтакор.

«Яхши дўст — жон озиғи» деб бежиз айтилмаган. Қардошлар билан дўстлик ва ҳамкорлигимиз меҳнатда янгидан-янги зафарларга эришишда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда. Биз халқлар дўстлигининг ҳаётбахш кучини кундалик турмушимизда чуқур ҳис қилиб турибмиз.

Туркманистон ССР, Тахта районидаги Куйбишев номли колхоз Бадркент қишлоғида жойлашган. Бу қишлоқ билан ерларимиз туташ. Бир иншоотдан — Ғозовот каналидан сув ичамиз. Кишиларимиз бир-бирига қадрдон, биродар. Социалистик мусобақа асосида ишлаш, ўзаро ёрдамлашиш, юз берган қийинчиликларни биргалашиб енгиш анъанага айланди.

Ўтган йили чигит экиш мавсумида, ғўза парвариши даврида ўтказилган ўзаро текширишлар, мусобақадошларнинг маслаҳатлари ишимизга катта манфаат етказди. Туркманистоннинг машҳур пахтакори Қақиш Пириев колхозимизда бўлиб, ўз тажрибаларини ўртоқлашди. Техника ремонти даврида қўшнилар бизга эҳтиёт қисмлар билан ёрдам кўрсатишди.

Бу йил ҳам мусобақамиз давом этяпти. Яқинда республикаларимиз Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотланганлигига бағишлаб биргаликда йиғилиш ўтказдик. Ўзаро ҳамжиҳатликни, алоқаларни янада мустаҳкамлашга, бригадалар ўртасида социалистик мусобақани қизитишга, тажриба алмашувлар ва ўзаро текширишларни мунтазам ўтказиб туришга қарор қилинди.

Ўтган йилнинг якунлари ҳақида икки оғиз сўз. Колхозимиз аъзолари мураккаб об-ҳаво шароитида ҳам юқори ҳосил етиштирдилар. 1315 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 34,2 центнердан пахта ҳосили йиғиб олинди. Қўш олий нишон — Ленин ордени кавалери Матёқуб Юсупов, Ота Машарипов, Матжон Нуриев бошлиқ бригадалар юбилей йилида ҳар гектаридан 40 центнердан хирмон кўтардилар.

Биз беш йиллик планни барча соҳалар бўйича тўрт йилда бажаришни мусобақанинг шартларидан бири қилиб қўйдик. Беш йиллик планга кўра, колхозимиз 17,5 минг тонна пахта етиштириши керак. Ўтган икки йилда 9600 тонна хирмон кўтарилди. Демак, беш йиллик план тўрт йилда ортиғи билан бажарилади. Бу йил пахта ҳосилдорлигини 40 центнерга етказиш, чорвачиликнинг рентабеллигини ошириш режалари белгиланди. Алмашлаб экишни жорий этиш масаласи ҳам мусобақа шартларининг муҳим қисмидир.

Колхозимиз аъзолари мусобақа шартларини амалда бажариш учун астойдил курашмоқдалар. Кўкламги экишга тайёргарлик кучайтирилаётир. Техника ремонти, маҳаллий ўғит тўплаш, ариқ-зовурларни тозалаш тезлатилмоқда. Биз билан елкама-елка меҳнат қилаётган мусобақадошларимизга беш йилликнинг ҳал этувчи йилида янги зафарлар тилаймиз.

КЎНГИЛ-КЎНГИЛДАН СУВ ИЧАР

Худук МУРОДОВ,
Туркманистон ССР, Тахта районидаги Куйбишев номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

СССРнинг ярим асрлик олтин тўйи муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг бутун совет халқига йўллаган табригида таъкидланганидек: «Қайси Совет республикасида яшамайлик, қайси тилда гаплашмайлик, биз ҳаммамиз ягона она-Ватаннинг — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг фарзандларимиз... Бизларнинг мақсадимиз ва идеалларимиз битта, қилаётган улуғ ишимиз ҳам битта».

Дарҳақиқат, ягона мақсад йўлида қўлни-қўлга бериб меҳнат қилиш, бир улуғ оилада оға-инилар каби яшаш — биз учун буюк бахтдир. Ғалабаларимизнинг манбаи, енгилмаслигимизнинг негизи ҳам ана шу дўстликдадир.

«Ён қўшни — жон қўшни» деганларидек, Қўшкўпир районидаги Охунбобоев номли колхоз билан қардошлик алоқамиз, ўртамизда қарор топган социалистик мусобақа умумий ишимизга бебаҳо ёрдам кўрсатаётир. Аслида биз бир-биримизга оға-ини, шогирд-устоз бўлиб қолганмиз.

Ўтган йили бир-биримизга тажрибали деҳқонлардан иборат бригада юбориб, уч марта ўзаро текшириш ўтказдик. Сувчиларимиз тажриба алмашиш мақсадида мусобақадошларимиз далаларида бўлдилар. Ғўзага хашарот тарқалганида қўшниларимиз техника, заҳарли дорилар билан кўрсатган ёрдам учун беҳад миннатдормиз. Бизга ажойиб пахта териш машиналарини етказиб берган Ўзбекистон машинасозларига раҳмат! Колхозимизда ҳозир жами 30 та, шу жумладан, «Ўзбекистон» маркали 23 та тўрт қаторли терим машинаси бор.

Юбилей йилини яхши якунладик. 1920 гектар пахта майдонидан 9103 тонна ҳосил йиғиб олинди, яъни ҳар гектаридан олинган ҳосил 47,3 центнерга етказилди. Каъба Авезов, Худойберган Жапарқулиев, Қақиш Пириев бошлиқ бригадалар пахтадан рекорд ҳосил етиштирдилар. Уларнинг меҳнати орден ва медаллар билан тақдирланди.

Биз беш йиллик планни тўрт йилда бажариш юзасидан мусобақадошларимиз ташаббусига қўшиламиз. Беш йилда 30,9 минг тонна пахта етиштиришимиз керак. Ўтган икки йилда уйган хирмонимиз 18 минг тоннага етди. 1974 йилда беш йиллик планни тўла адо этишимизга шубҳа йўқ. Бу йил 50 центнерли маррани эгаллаш, 9600 тонна пахта етиштиришга аҳд қилдик. Мусобақа шартларида жамоат чорвачилигини ривожлантириш, қишлоқ маданиятини юксалтириш масалаларига алоҳида аҳамият берилган. Колхозимиз меҳнаткашлари «сўз бердингми — бажар!» деган қоидага амал қилиб, меҳнатда жасорат кўрсатаётирлар.

Дўстлик дилимизга илҳом, белимизга қувват бағишлайди. Қардошлик мусобақасини авж олдириб, тўққизинчи беш йилликнинг улкан режаларини муддатидан илгари бажаришга эришамиз.

Оққўрғон районидаги «Узсельхозтехника» район бирлашмаси устахонасида қишлоқ хўжалик техникасини ремонт қилиш ишлари қизғин олиб борилмоқда. Суратда: монтажчи слесарлардан П. Хохлов ва А. Дружниклarning терим машинасини ремонт қилаётган пайти тасвирланган.

Ж. Тўраев фотоси.

ТОШКЕНТ ОЛМОСИ

Тошкент Абразив буюм комбинатининг янги цехи сунъий олмос доналари тайёрлаб чиқара бошлади.

Олмос синтез қилувчи цехни «Узгипротяжпром» институти лойиҳалади, технологиясини Москва олимлари ишлаб чиқди.

— Бизда ясалган синтетик олмос қаттиқлиги ва бошқа ҳамма хусусиятлари жиҳатидан табиий олмосдан ҳеч бир фарқ қилмайди, — дейди корхонанинг бош инженери М. Ф. Сурнин. — Энди Тошкент Абразив буюм комбинатида бутун бир «олмос комплекси» вужудга келтирилди. Тош синтез цехидан олмос асбоблар ишлаб чиқарувчи цехга ўтади. Бу цех олмос цехидан сал илгарироқ қуриб битказилганди. Ҳозиргача унинг хом ашёси олисдан ташиб келтириларди. Энди ўзимизники ярайди.

Тошкент олмос комплекси — Урта Осиёда биринчи шундай корхонадир. Мутахассисларнинг юксак баҳосини олган Тошкентнинг олмос асбоби мамлакатимизнинг ҳамма чеккаларидаги машинасозлик заводларига юборилмоқда.

Комбинат коллективи олмос синтез қилувчи цехни ишлаб чиқаришни ривожлантириш фонди ҳисобига ўз кучлари билан қурди. Олмос тайёрлай оладиган мутахассис кадрларни ўқитишда Москва области ва Украинадаги шундай завод ходимлари ёрдам бердилар. (УзТАГ).

АХБОРОТ

УЗОҚ-УЗОҚЛАРДАН ДАРАКЛАР

«ЯЛЛА»НИНГ САФАРИ

Эстрада шинавандаларининг тобора эътиборини қозонаётган «Ялла» ансамбли дўст социалистик мамлакатларга қилган сафарини якунлади. Бутуниттифоқ телевизион фестивали ҳамда Узбекистон комсомоли мукофотларининг лауреати бўлган бу коллектив катта гастроль вақтида Румыния, Чехословакия, Болгария ва Германия Демократик Республикаси бўйлаб саёҳат қилдилар. Ёш ижрочилар кенг программада концерт номерлари намойиш этиб, чет эллик санъат мухлисларини мамнун этишди. Шунингдек «Ялла» тароналари Молдавия ва Украина саҳналарида, Москвадаги концерт залларида таралди. Ансамбль қатнашчилари Бутуниттифоқ марказий телевидениесининг «Голубой огонёк» программаси орқали минглаб томошабинлар олқишига сазовор бўлдилар.

«БУХОРО» — ВЛАДИВОСТОКДА

Кўҳна Бухоро номи билан юритилувчи океан теплоходи узоқ сафардан кейин Владивосток портида лангар ташлади. Куруқ юк ортадиган бу теплоход сўнгги сафарини Узоқ Заполярье ҳамда Чукотка миллий округи бўйлаб ўтказди. «Бухоро» теплоходи Чукотканинг йирик порт шаҳарларидан Анадирда қурилаётган пионерлар саройи учун конструкциялар келтирганди.

Маълумки, бир неча йиллардан бери совет пионерлари «Чукотка» операциясида қатнашишмоқда. Миллионлаб ўқувчилар орасида ўзбекистонлик пионерлар ҳам йирик мартен печлари учун металл парчалари ва макулатура йиғишда актив қатнашмоқдалар. Йиғилган турли хил металл чиқиндилари Анадирдаги катта қурилишлар учун махсус банк счётига ўтказиляпти. Ҳозир банк ҳисобида 2 миллион сўмдан ортиқ маблағ йиғилган.

Болалар учун қурилаётган сарой ҳам ана шу маблағ ҳисобидан тикланяпти. Қурилишни ўз вақтида тугаллашга мамлакатимизнинг турли шаҳарларидан ёрдам қўли чўзилди. Новосибирскда темир ускуналар тайёрланган бўлса, Братск шаҳрида қурилиш панеллари, Урта Осиё, Қозоғистон ва «Транссибирь» темир йўлчилари пионер юклари учун ўз вақтида йўлни очиб беришди. Владивостокка келтирилган юкларни эса Анадирга етказиб беришдек шарафли ишни «Бухоро» теплоходи экипажи бажарди. Анадирда қаттиқ совуқлар бўлишига қарамай пионерлар саройи тез қурилмоқда.

А. ДИНОРОВ.

МУАММО, ИЗЛАНИШ, ИХТИРО

„АН-401“НИНГ ПАРВОЗИ

(ИЛМИЙ ОЧЕРК)

Эрталабдан осмонда парча-парча қора булут айланиб қолди. Ёзга сира ўхшамайди... Момақалдироғи нимаси? У деразадан ташқарига қаради. Ҳаёлини узундан-узоқ жиринглаган телефон қўнғироғи бўлди. Трубкани олиб, оҳиста жойига бориб ўтирди. Қандайдир нохуш хабар уни креслога михлаб қўйган эди. «Бориб, ўз кўзим билан кўрмагунимча, ишонмайман...».

Иш юришиб кетди, деб турган бир чоғда бундай хабарни эшитиш ҳар қандай кишининг кўнглига ғулғула солиши турган гап. «Наҳотки, ҳаммаси чиппакка чиқса... Йўқ, бундай бўлиши асло мумкин эмас».

Ишхонадагиларга, уйга хабар бериб қўярсизлар, деди-ю, аэропортга ошиқди. Билет олиб, Фарғонага учди. Колхоз правлениесига етиб келганида идорада машинка чиқиллатиб ўтирган секретарь қиз-у, қўшни хонада чўт қоқаётган кўзойнакли бухгалтердан бўлак ҳеч ким йўқ эди. Раис партком билан райкомга кетибди. Агроном эса бетоб экан.

— Эртароқ келганингизда учратардингиз, — деди мулойимлик билан номозшом атлас кийган, сочларини икки ўрим қилиб елкасига ташлаган 18-19 ёшлардаги секретарь қиз. Сўнг қўшиб қўйди. —Эҳтимол, бугун бўлишмасаям керак.

У қаршисида турган нотаниш кишига уялинқираб, кўз қирини ташлади. Ўрта бўй, тўладан келган, қалин сочларига оқ оралаган, эгнига йўл-йўл қорамтир костюм-шим кийган, қорамағиз, қовоқлари бир оз салқиган қирқ-қирқ беш ёшлар ўртасидаги бу меҳмонни қаердадир учратган ёки кўргандай. Шунча уринсада, ҳеч эслай олмади. «Одам одамга ўхшаши мумкин...» Ботиниб: «Нега? Нима учун?» — деб сўролмади... Ичкарида бухгалтер ҳамон чўт қоқиш билан овора.

Меҳмон бўшашиб ташқарига чиқди. «Ажаб, Тошкентда ҳаво булутли, бу ерда эса юлдузлар бодроқлаган...» Шабада шу яқин атрофдан райҳон ҳидини димоққа уфурмоқда. Қорни очиққанини энди сезди у. Тушки нонушта билан юрибди. У бир-икки одим ташлади-да, орқасига қайтди.

— Синглим, кечирасиз, — деди хонага кирар экан, — сиздан бир нарсани сўрасам майлими.

— Марҳамат!.. Секретарь қиз меҳмоннинг бир оз оқарган юзларига тикилиб қолган эди. — Нима, тобингиз қочдими? Мен ҳозир...

— Овора бўлманг, синглим...

— Ҳеч овораси йўқ!.. Қиз меҳмонга иссиқ кўк чой қуйиб узатди. Нотаниш киши миннатдорчилик билдириб, пуфлаб-пуфлаб чойни ичди-да, оҳиста ўрнидан турди.

— Илтимос, малол келмаса менга олтинчи бригадага борадиган йўлни кўрсатиб юборсангиз.

— Қоронғи тушиб қолди-ку!

— Ҳечқиси йўқ, кўришим керак.

— Кимни?

— Ғўзаларни...

Боядан бери жиддий гаплашаётган қиз меҳмон ҳазиллашяпти, деб ўйлади шекилли, пиқ этиб кулиб юборди.

— Узр, — деди у, дарров англади. Қизнинг яноқлари лўччак шафтолидай қизариб кетган эди. Эндигина у қаршисида турган меҳмонни таниган эди. — Марҳамат, жоним билан, юринг.

У пахтазорни айланиб чиқди. Юрагининг бир чети узилиб кетгандек бўлди. «Аттанг, — деди у ғовлаб кетган ғўзалардан кўз узолмай. Шу чоғ кимдир орқасидан келиб: «Пахта эмас, ғўзапоя оласиз» — деяётгандек туюлди. Тезда изига қайтди. Идорада ҳали чироқ ўчмаган эди.

— Кўрдингизми, қалай? — пешвоз чиқди секретарь қиз. — Раис ҳам келдилар, ичкаридалар.

Раис телефонда ким биландир узоқ гаплашиб бўлгач, Набижон билан қуюқ сўрашди...

— АНингиз достон бўлиб кетди-ку! Энди буёғи нима бўлади? — деди жиддий оҳангда.

— Бориб кўрдим, — хотиржамлик билан гапирарди олим. — Бир оз ғовлатиб юборибсизлар, ҳосилга киритиб олса бўлади. Ҳалиям кеч эмас. Мен айтмовмидим, сувдан тортиб беринглар деб, ахир, бу нав ортиқча сувни ёқтирмайди-ку, яна ғўзаларни кўсак қуртига ҳам едириб қўйибсизлар. Бунинг учун тезликда культивация қилиш, ўғитларни бериб тамомлаш ва гулга киргунгача қуруқ эгат олдириб, сувдан тортиш керак. Хуллас, жўжани кузда санаймиз...

«Ерда ҳаёт пайдо бўлганидан буён радиация таъсир этиб келади. Аммо тирик организмлар тараққиётида радиациянинг тутган роли атрофлича ва мукаммал ўрганилган эмас» — бу муаммо эллигинчи йиллар охиридаёқ ёш тадқиқотчини қизиқтириб қолган эди.

— Хўш, радиацияни ғўза селекциясида қўлланиш усулини ишлаб чиқиш билан биргаликда бу омилнинг ўсимликлар тараққиётида, шу жумладан ёввойи ғўзаларнинг маҳаллий ғўзаларга айланиш жараёнидаги ролини нима учун аниқлаш мумкин эмас? Мумкин, фақат қандай қилиб?.. ўзига-ўзи савол берарди Набижон Назиров. Фанда «қўриқ очиш» учун астойдил изланиш кераклигини яхши тушунарди. У шогирди Файзулла Жониқулов билан янги нав ғўза яратишда ўзгача йўл тутди.

Кўп изланишлардан сўнг у радиоактив фосфор таъсири яхши натижалар бериши керак, аммо уни бошқа ғўзаларга нисбатан бир қанча афзалликларга эга бўлган, шу жумладан касалликларга чидамли ёввойи турларга таъсир қилиши лозим, деган хулосага келди.

Ёввойи мексиканум ғўзасидан ўттиз дона чигит ажратиб олиниб, у радиоактив фосфор эритмасида бир кеча-ю кундуз ивитиб қўйилди. Сўнг тажриба участкасига олиб чиқиб экилди. Шундан атиги бир тупи ҳосилга кирди. Қолганлари қандай бўлса, шундай — ёввойилигича қолаверди. Маданийлашган ғўзанинг кўсаклари ёввойи формага нисбатан бироз йирикроқ бўлиб очилди. Шундан кейин унинг чигити кўпайтирилиб, кейинги йилларда вилт билан кучли зарарланган майдонларда ўрганилди ва ҳар йилги танлаш йўли билан «АН-401», унинг орқасидан эса тўққизта ФРМ туркумидаги янги ғўза навлари яратилди.

Бу янги навлар эрта пишарлиги, вилтга чидамлилиги, ҳосилдорлиги, толасининг узунлиги ва бошқа технологик хусусиятлари, ўсимликларнинг формаси билан бир-биридан фарқ қилади.

Ҳозир Ленинград районидаги Киров номли ва Ленин номли, Қува районидаги «Фарғона», Охунбобоев районидаги Куйбишев номли, Поп районидаги Ленин номли колхозларда шунингдек, Москва районидаги «Октябрь» ва Янгийўл районидаги Нззарали Ниёзов номли колхозларда ҳамда Уш областининг қатор районларида экилаётган **«АН-401» янги нави «108-Ф»га нисбатан тез (бир ҳафта ичида, яъни 96 процент) униб чиқади. Эртапишар (135 -142 кун), вилтга чидамли (вилт билан 2-6 процент, «108-Ф» нави эса 75-80 процент зарарланади), серҳосил (60×30 схемасида экилган ҳар туп ғўзада ўртача 25 тадан кўсак бор), кўсагининг ўртача оғирлиги 7-8 грамм, толаси IV—V типга киради. Узунлиги 34-35 миллиметр.**

«АН-401» нави сувга ниҳоятда сезгир. Қурғоқчиликка чидамли. «108-Ф»га нисбатан 1,5-2 марта кам сув ичади. Унинг илдиз системаси зўр, пастга ва энига қараб ўсади. Бу навнинг афзалликларидан яна бири — машина теримибоп. Кўсаклари бир вақтда, тез очилади. Вилтга чидамлилиги «Тошкент-1, 2, 3» навлари билан бир хилда.

Яқинда республика партия ва ҳукумат раҳбарлари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институтининг тажриба базасида бўлишганида тезпишар, вилтга чидамли, серҳосил, машина теримибоп «АН-401» янги нави билан қизиқдилар.

— «АН-401»нинг Ленинград райони бўйича ҳосилдорлиги қандай бўлди? — деган саволга янги нав муаллифи, институтнинг ўсимликлар радиацион биологияси лабораториясининг мудири, биология фанлари доктори, профессор Набижон Назиров шундай деб жавоб берди:

— Расмий маълумотларга кўра, Ленинград райони бўйича 43 центнердан, Поп районидаги Ленин номли колхоз бўйича эса 47 центнердан ҳосил етиштирилган...

1972 йилда «АН-401» янги нави Наманган областининг Поп районидаги Ленин номли колхозда 80 гектар ерга, айни чоғда Уйчи районидаги Давлат нав синаш участкасида экиб кўрилганда, вилт билан 4-6 процент зарарланган, шу билан биргаликда бу навнинг серҳосил, сувсизликка чидамлилиги аниқланган. Гектаридан 48-50 центнердан ҳосил етиштирилган.

Профессор Набижон Назировнинг илмий ходимлардан Файзулла Жониқулов, Жўра Дадажонов, Ҳусниддин Қамбаровлар билан ҳамкорликда яратган ФРМ (фото даврий радиомутант) туркумидаги тўққизта янги нави ҳам тезпишарлиги, вилтга чидамлилиги, серҳосиллиги, машина теримибоплиги, баргларининг табиий тўкилиш жиҳатлари ва бошқа хусусиятлари билан бир-биридан фарқланади.

ФРМ-2. Мирзатеракка ўхшаб ўсади. Экишдан то кўсаги очилгунга қадар 140-142 кунни, илдизи кесиб кўрилганда вилт билан зарарланиши 20 октябргача 8 процентни ташкил этди. Кўсаги юмалоқ, оғирлиги ўртача 6,6 грамм. Серҳосил (масалан, гектаридан 50-55 центнердан пахта етиштириш мумкин). Толаси IV типга киради.

ФРМ-3. Туплари мирзатераксимон. Кўсаги чўзинчоқ, оғирлиги 6,5 грамм. Тезпишар (вегетация даври ўртача 135 кун). Пишиб етилиши биланоқ барглари табиий тўкилади. Дефолиациянинг ҳожати йўқ. Вилт билан 3-4 процент зарарланади. Серҳосил (50 центнер). Толаси IV-V типга киради.

ФРМ-4. Сершох. Кўсаги йирик, юмалоқ, оғирлиги ўртача 8 грамм. Тезпишар (вегетациянинг давомийлиги ўртача 137 кун). Барглари табиий тўкилади. Вилтга ниҳоятда чидамли (1-1,5 процент). Бу навнинг афзалликларидан яна бири — пахта чаноқда маҳкам туради, ерга тўкилиб кетмайди.

ФРМ-5. Мирзатераксимон. Кўсаги юмалоқ, тумшуқли, оғирлиги ўртача 7 грамм. Тезпишар (вегетациянинг давомийлиги 138 кун). Вилтга чидамли (3,3 процент). Барглари табиий тўкилади. Серҳосил (45 центнер). Толаси IV типга киради.

ФРМ-6. Мирзатераксимон. Битта-иккита эркак шохи (моноподи) бор. Кўсаги юмалоқ, оғирлиги ўртача 6,5 грамм. Тезпишар (138 кун). Вилтга чидамли (2 процент). Барглари табиий тўкилади. Серҳосил (45 центнер). Толаси IV-V типга киради.

ФРМ-7. Мирзатераксимон. Кўсаги юмалоқ, оғирлиги ўртача 7,5 грамм. Вилтга чидамли (7,1 процент). Тезпишар (141 кун). Серҳосил (50 центнер). Толаси V типга киради.

ФРМ-8. Ниҳоятда бўйчан. Битта-иккита эркак шохи (моноподи) бор. Кўсаги юмалоқ, оғирлиги ўртача 6,7 грамм. Вегетация даври 140 кун. Ниҳоятда тез очилади. Серҳосил (47 центнер). Вилтга чидамлилиги ФРМ-7 сингари.

ФРМ-9. Бўйи ўртача (50-60 сантиметр). Тезпишар (135 кун). Сентябрь ойи ичида очилиб, тамом бўлади. Машина теримибоп. Вилтга чидамли. Серҳосил (42 центнердан). Толаси V типга киради.

ФРМ-10. Бўйи ўртача. Тезпишар (135 кун). Вилтга чидамли, Серҳосил (42 центнер). Кўсагининг оғирлиги 4,5 грамм.

Бу янги навларнинг бошқа навлардан ажралиб турадиган асосий жиҳати — баргларининг табиий тўкилишидир. Республика партия ва ҳукумат раҳбарларига ҳам ана шу хусусиятлари, айниқса, манзур бўлди. Булардан ташқари ФРМ туркумидаги навлар ердан, сувдан, ўғитдан максимал фойдаланиш, юқори ҳосил етиштириш имконини беради.

«Ҳурматли Набижон Назирович!

«Вестник сельскохозяйственной науки» журнали редакцияси Сиздан СССР ташкил топганлигининг 50 йиллигига бағишланган юбилей сонига «Менинг фандаги йўлим» мавзуида мақола ёзиб беришингизни илтимос қилади. Мақолада кўп миллатли Совет давлатида қишлоқ хўжалиги фанининг ривожланиши учун, барча миллат олимларининг ижодий ўсишлари учун қулай шарт-шароитлар яратиб берилганлиги кўрсатилиши керак, — деб ёзган эди журнал бош редактори, академик Д. Брежнев.

Ўзбек олими қўлга қалам ушлашдан аввал обдон ўйлади. Сўзни нимадан бошлаш керак? Ҳар бир ютуғимизнинг уфқида доҳий Ленин, у тузган жанговар Коммунистик партия раҳнамо бўлиб турибди.

В. И. Ленин бошчилигида ихтиёрий равишда тенг ҳуқуқли ва суверен республикалар ташкил топди — профессор Набижон Назиров «Менинг фандаги йўлим» сарлавҳали мақоласини ана шундай илиқ ва самимий жумлалар билан бошлади.

— «Отам Челябинскда қазо қилганида мен ўн уч ёшда эдим. Жангчиларимиз гитлерчилар гўрига ғишт қалаётган дамлар, 1944 йил. Мен Қирғизистон ССРнинг Ўш шаҳри яқинидаги колхозда трактор бригадасининг табелчиси бўлиб ишга кирдим, айни чоғда кечки мактабда ўқишимни давом эттирдим. Ростини айтсам, ўрта мактабни тугатгач, қандай мутахассисликни танлашимни билмасдим, менда фақат билимга интилиш кучли эди. В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида биология-тупроқшунослик факультетининг декани (доцент П. А. Азизов, ҳозир проректор) билан тасодифан учрашувим менинг келажагимни белгилаб берди.

Академик А. Л. Курсанов директор бўлган илмий муассаса аспирантурасида таҳсил кўриш мен каби илмга чанқоқ ёшларга илҳом ва битмас-туганмас куч-ғайрат бағишларди... Меҳнатсеварликни оталарча ғамхўрлик қилган илмий раҳбарим А. С. Кружилиндан ўргандим.

Аспирантлик ишим ғўза онтогенезидаги физиологик ва биохимик жараёнларни ҳамда ташқи муҳит омилларининг таъсирини ўрганишга бағишланган эди. Ана шу тадқиқотларнинг асосий якунлари «Ғўза» деб номланган монографиянинг тўртинчи томига алоҳида боб бўлиб кирди.

Тажрибалар ўтказишда мен СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси А. М. Кузиннинг доимий кўмаги ва консультациясидан баҳраманд бўлиб турдим...»

Н. Назиров 1960 йилдан буён ўсимликлар радиацион биологияси лабораториясининг мудири бўлиб ишламоқда. У 1960-1967 йиллар мобайнида «Ғўзага ионлаштирувчи нурларнинг таъсири» деган мавзу устида ишлаб, докторлик диссертациясини муваффақиятли ёқлади. Профессор А. М. Кузиннинг фикрига кўра, ўзбек олими ўзининг бу тадқиқотида ўсимликларнинг радио сезгирлиги ҳақида кенг тарқалган америкалик бош радиобиолог Сперраунинг концепсияси хато эканлигини кўрсатиб берди.

Ғўза радиобиологияси бўйича жаҳонда биринчи маротаба профессор Набижон Назиров раҳбарлик қилаётган лабораторияда кенг, ҳар томонлама тадқиқот олиб бориляпти.

Ўзбек олимининг ишига америкалик бош радиобиолог, жаҳонда кўзга кўринган йирик мутахассис **А. Х. Сперрау «Ғўза радиобиологияси бўйича капитал асар»** деб баҳо берса, арманистонлик олим **С. П. Семерджян** эса **«Назарий ва амалий радиобиологияга қўшилган қимматли ҳиссадир. Айни чоғда қишлоқ хўжалик ходимлари учун амалий қўлланма ҳамдир»**, — деб ёзади.

Чет элларда шу жумладан, АҚШ, Чехословакия, Ҳиндистон, Югославия, Румыния, Покистон, Франция ва бошқа мамлакатларда Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик Фанлар академиясининг мухбир аъзоси профессор Набижон Назировнинг ғўза радиобиологияси соҳасидаги илмий ишларига бўлган қизиқиш тобора ортиб боряпти. Буни тўхтовсиз келиб турган турли мазмундаги хатлардан ҳам кўриш мумкин.

1972 йилнинг кузида профессор Набижон Назиров Фарғонадан шундай мазмунда хат олди: **«Сизнинг ҳақлигингизга ишонган эдик. Ниҳоят, жўжани кузда санаш пайти келди. Кутилганидан ҳам зиёда ҳосил етиштирилди. Олти гектар ерга экилган «АН-401»нинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» териб олинди. Пахта тозалаш заводидан хабар беришича, ана шу нав пахтанинг толаси ниҳоятда пишиқ, сифатли...»**

Олимнинг ташқи қиёфаси баъзан кишини алдаб қўяди... Ниҳоятда босиқ. Камгап. Ҳамиша салқиб турадиган қовоқлари, бир оз қизарган қора кўзлари, кўп ухлагандан эмас, аксинча тунларни бедор ўтказганидан, умрининг энг сермаҳсул даврини фанга, янгилик яратишга бағишлаганидан, Мана, бугун ҳам у лабораторияни эрта тарк этгани йўқ. Чунки, бугун бой берилган вақт эртага қайтиб келмаслигини, кечиккан ишга ҳор ёғишини яхши тушунади.

Профессор Набижон Назиров ҳақида ўйлайман: уни сокин оқаётган дарёга ўхшатгим келади. Чунки, бундай дарёларнинг тағи чуқур, суви мўл бўлиши, шубҳасиз.

Миршароф МУҲСИМОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

СУВНИ ТЕЖАНГ

Саноатда, қишлоқ хўжалигида ва аҳоли истеъмолида сувга бўлган эҳтиёж йилдан-йилга ошиб бормоқда. Ҳозирнинг ўзида Иттифоқимизда хўжаликлар, завод-фабрикалар ва аҳоли эҳтиёжи учун ҳар бир секундда қарийб 9-12 минг кубометр сув сарфланмоқда. Бу эса, ўртача азим Волга дарёсининг бир секундлик оқимига тенгдир.

Табиат инсонга инъом қилган энг қимматбаҳо туҳфалардан бири сувдир. Сув бор ерда — ҳаёт бор. Шунинг учун ҳам ҳар биримиз сувни қадрлашимиз, тежашимиз керак. Бу сўзлар бизнинг Урта Осиё шароитида янада мазмунлироқдир. Хусусан Узбекистон шароитида бир одам ўрта ҳисобда, йилига бир тоннагача сув ичади. Бир кишини йил бўйи керакли озуқа билан таъминлаш учун ўртача 600 тонна сув сарфланади. Унинг бошқа ҳаётий эҳтиёжлари учун эса ўртача 300 тонна сув керак бўлади.

Усимликлар ҳам озмунча сув ичмайди. Бир килограмм ўсимлик маҳсулотини етиштириш учун (дон, мева, сабзавот ва бошқалар) икки тонна сув сарфланади. Бир килограмм пахтани етиштириш учун эса 4 тоннагача сув сарфланади.

Шунинг учун ҳам сув-бебаҳо, сув-ҳаётдир. Сувни қадрлашимиз тежаб сарфлашимиз керак.

КАРТОШКА — БАШОРАТЧИ

Об-ҳавони олдиндан айтиб бериш... картошканинг ҳам қўлидан келар экан. Узоқ кузатишлар шуни кўрсатдики, картошка танасидаги моддаларнинг алмашиши оби-ҳаво ўзгаришини олдиндан сезиб олар экан. Ҳаво босими кўтарилса, яъни ҳавонинг очиқ келиши кутилса, картошка танасидаги моддаларнинг ҳаракати сустлашар ва аксинча, босим пасайганда моддалар тез ҳаракатга тушиб қолиши маълум бўлди.

Шуниси қизиқки, картошка танасини герметик шароитда, яъни уни ташқи муҳит таъсиридан ажратиб олиб, муттасил ёритиб турилганда ва ҳарорат бирдай тутилган ҳолатда ҳам, картошка танасидиги ўзгаришлар ҳавонинг бўлажак авзойига мос тушаверади. Картошканинг башорати шунчаликки, ҳатто бўлажак об-ҳаво ўзгаришини икки кун олдин «айтиб» бера олади.

А. ҚОБИЛЖОНОВ,
инженер-гидролог.

СПОРТ

ХАБАРЛАР

ТОШКЕНТЛИКЛАР ҒОЛИБ

Ленинград шаҳрида «Буревестник» жамияти марказий совети биринчилиги учун ўтказилган мусобақалар тугади. Сув полоси ўйинларида Тошкент шаҳар командаси ғолиб чиқди. Республикамиз пойтахти студентлари Минск командасини 4:3, майдон эгалари — ленинградликларни 6:4, Ленинград области спортчиларини 11:1 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Спортчиларимиз москвалик сув тўпи усталари билан ўйинда ҳисобни 5:5 билан дуранг қилдилар. Натижада тошкентлик спортчилар жами 7 очко тўплаб, биринчиликни қўлга киритишди.

УНИВЕРСИАДАГА ҲОЗИРЛИК

Шу йил ёз ойларида Ватанимиз пойтахти Москвада ёшларнинг катта форуми — Универсиада мусобақалари бўлади. Республикамиз шаҳар ва қишлоқларида ҳам катта спорт ўйинларига қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Яқинда Тошкентдаги «Ёшлик» спорт манежида енгил атлетикачиларнинг республика шахсий биринчилиги бўлди. Бу мусобақада Ўзбекистоннинг барча областлари ҳамда Қорақалпоғистон ва Тошкент шаҳар командаларидан иборат 160 дан зиёд ёшлар ўзаро куч синашдилар.

Мусобақада команда ҳисобида биринчи группа бўйича Тошкент шаҳар командаси ғолиблик қилди. 2-3-ўринлар Фарғона ва пойтахт область спортчиларига берилди. Енгил атлетикачилар ўйинида шахсий кўрсаткичлар чакки бўлмади. Жумладан, тошкентликлардан С. Шаталина 400 метрга югуришда 59,3 секунд натижага эришган бўлса, В. Сдобно 60 метрлик масофани 6,8 секундда босиб ўтди. С. Аникиннинг узоққа сакрашда 7 метр-у 8 сантиметрли кўрсаткичга эришиши эътиборга лойиқ бўлди.

САФАРДА УЧ ОЧКО

Иккинчи лиганинг шарқий зонасида иштирок этаётган Тошкентнинг «Спартак» хоккей командаси ўйинчилари узоқ давом этган сафар ўйинларини ниҳоясига етказишмоқда. Спартакчилар навбатдаги учрашувни Новокузнецкнинг «Алюминщик» командаси билан ўтказдилар. Биринчи ўйинда очколар тенг баҳам кўрилди: ҳисоб — 5:5. Такрорий учрашувда эса спартакчилар 4:3 ҳисобида ғалаба қозониб, қимматли уч очко тўпладилар. Шундай қилиб «Спартак» бугунгача 22 ўйин ўтказиб 8 ютуқ, 7 дуранга эришди ва 7 мағлубиятга учради. Шайбалар нисбати 81 — 70 бўлиб, тўпланган очколар 23 тага етди. Ўз зонасида еттинчи ўринда бормоқда.

ҚУРЪА ТАШЛАНДИ

Яқинда Франкфурт-на-Майн шаҳрида Европа чемпионлари кубоги ҳамда кубок эгалари кубоги ўйинларининг чорак финали учун қуръа ташланди. Қуръа ташлангач, киевлик динамочилар Испаниянинг «Реал» командаси билан Европа чемпионлари кубоги учун, москвалик спартакчилар эса Италиянинг «Милан» командаси билан ўзаро куч синашишлари маълум бўлди. Бу учрашувлар 7 ва 21 март кунлари ўтказилиши кўзда тутилган.

ОЛЬГА—МУХЛИСЛАР ЭЪТИБОРИДА

Ассошиэйтед Пресс агентлиги 1972 йилнинг энг яхши спортчиси номини эълон қилди. Америкалик спорт журналистлари бу сафар совет гимнастикачиси — гродненлик Ольга Корбутга энг кўп овоз бердилар. Чаққон ва эпчил гимнастикачимиз 222 овоз билан америкалик спорт юлдузи Билли Джин Кингни орқада қолдирди. Маълумки, америкаликлар спорт деганда кўпроқ сузиш билан теннисни тан олишади. Лекин шунга қарамай Мюнхен олимпиадасида ўз чиқишлари билан кўпчиликни ром этган Ольга океан орти мухлисларининг ҳам эътиборини қозонди.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАБАРЛАР.
ЯНГИЛИКЛАР.
ВОҚЕАЛАР.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ БУХАРЕСТ, СССРнинг Руминия Социалистик Республикасидаги элчихонасида Руминия қишлоқ хўжалик фанлари ва ўрмончилик академиясининг президенти Н. Жосануга В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг чет эллик аъзоси дипломи топширилди. Руминия олими ўсимликлар генетикаси ва селекцияси соҳасидаги катта муваффақиятлари билан кенг машҳур.

✦ ПРАГА, Бу ерда Чехия Антифашист курашчилар союзи марказий комитетининг пленуми бўлди. Союзнинг бош секретари Й. Пашек ўз докладида Чехословакия меҳнаткашларининг 1948 йил февралида буржуазия устидан қозонган ғалабасининг аҳамиятини таъкидлаб ўтди. Бу ғалаба, деди у, революцион анъаналарнинг манбаи ҳамда ЧССР миллий фронти составига кирувчи барча ижтимоий ва сиёсий ташкилотлар учун сабоқ бўлиб хизмат қилади.

Пленум союзнинг ўтган йилги иш натижаларини муҳокама қилди ва Чехия антифашист курашчилар союзининг съездини 1973 йил 26-27 апрелда Прагада чақириш тўғрисида қарор қабул қилди.

✦ РИМ. Тоскана вилоятидаги Орбетелло шаҳрида жунта (ижроия ҳокимият органи)нинг янги составн сайланди. Унга Италия Коммунистик партияси билан Италия Социалистик партиясининг вакиллари кирди, коммунист Т. Савелли шаҳар ҳокими бўлди.

✦ ДОРУССАЛОМ. Танзанияда визит билан меҳмон бўлиб турган Замбия ташқи ишлар министри Элижа Мудендани мамлакат президенти Жулиус Ньерере қабул қилди. Учрашув чоғида Солсбери ирқчилик режимининг Родезия-Замбия чегарасини ёпиш тўғрисидаги иғвогарлик қароридан кейин вужудга келган аҳвол муҳокама қилинди.

Министр Ж. Ньеререга Замбия президенти Кеннет Куанданинг шахсий мактубини топширди.

✦ ГААГА. Совет пианиночилари Белла Давидович ва Элисо Вирсаладзенинг Амстердамдаги концертлари катта муваффақият билан ўтди. Антон Керсьес бошқарган Амстердам филармонияси оркестрининг концертларида иштирок этган совет пианиночиларининг маҳоратини маҳаллий матбуот юқори баҳоламоқда.

✦ ВАРШАВА. 1972 йилда Польшада авиация ёрдами билан қишлоқ хўжалигига яроқли 350 минг гектар ер дориланди. Бу эса шундан аввалги йилдагига нисбатан икки баравар кўпдир. Авиация ўсимлик зараркунандаларига қарши курашда қишлоқ хўжалик ходимларига катта ёрдам кўрсатди.

Польша қишлоқ хўжалик авиациясининг бошқа мамлакатларга кўрсатаётган хизмати йил сайин ошиб бормоқда. Бу авиация Мисрда, Эфиопияда ва Африкадаги бошқа мамлакатларда зўр шуҳрат қозонди.

✦ ПАРИЖ. Клебер кўчасидаги халқаро конференциялар уйида Вьетнам юзасидан тўрт томонлама кенгашнинг 174- ялпи мажлиси бўлди.

✦ АФИНА. Салоники яқинидаги Верия шаҳрида жойлашган тўқимачилик фабрикасида кучли ёнғин чиқди. Ёнғин етказган зарар 5 миллион драхма (қарийб 170 минг доллар)ни ташкил этади.

✦ ПАРИЖ. Франциянинг Экс-ан-Прованс шаҳридаги университет гуманитар фанлар факультетининг мингга яқин студенти Вьетнам халқининг кураши билан бирдамлик митингида қатнашди. Митингда нутқ сўзлаган кўплаб нотиқлар АҚШнинг Вьетнамдаги ҳатти-ҳаракатларини қатъий қораладилар ва тез орада тинчлик қайта тикланишини талаб қилдилар. Студентлар Вьетнамга бағишланган Париж кенгашида Вьетнам Демократик Республикаси делегациясининг вакили Нгуен Тхань Лени табрикладилар. Нгуен Тхань Ле митингда нутқ сўзлади.

БЕҲУДА САФАР

БАЙРУТ, 18 январь. (ТАСС). Тель-Авивнинг араб давлатларига нисбатан ўз агрессив йўлини жаҳон жамоатчилиги олдида оқлашга уринаётганлиги фойда бермаяпти, деб уқтириб ўтади Ливан матбуоти.

«Дейли стар» газетаси Исроил бош министрининг яқинда Европага қилган сафарини шарҳлаб, Меир Европа мамлакатлари араб давлатларининг тутган позициясини тобора кучлироқ қўллаб-қувватлаётганликлари га дуч келганлигини таъкидлайди. «Бош министр Исроилга қуп-қуруқ қайтиб келишга мажбур бўлди», — деб уқтириб ўтади газета.

«Ал ҳаёт» газетаси Исроил бош министрининг папа Павел VI билан учрашганлигига тўхталиб, Меир ватиканни, жумладан, иерусалим статуси тўғрисидаги масала хусусида Исроилга ён босишига ҳамда ватиканни Исроилнинг оккупация қилган территорияларида олиб бораётган сиёсатига муносабатини салгина бўлса ҳам ўзгартиришга мажбур эта олмади, деб ёзади.

* * *

ҚОҲИРА, 18 январь. (ТАСС). Меирнинг Европа бўйлаб қилган сафари барбод бўлди — Қоҳирадаги барча газеталар якдиллик билан шу фикрни билдирмоқда.

Бу визитнинг натижалари «Исроилнинг халқаро ишларда қўлланаётган асосий қуроли—тазйиқ ўтказиш ва товламачилик қилиш ҳам фойда бермаётганлигини кўрсатиб турибди, деб таъкидлайди, жумладан, «Ал ахбор» газетаси.

МАҲБУСЛАРНИНГ НОРОЗИЛИГИ

ПАРИЖ, 18 январь. (ТАСС). Испаниядаги учта қамоқхона сиёсий маҳбуслари қамоқхона назоратчиларининг шафқатсиз муомаласи, калтаклаши ва таҳқирлашига қарши норозилик билдириб, очлик эълон қилдилар.

Маҳбусларнинг адвокатларидан олинган маълумотларга кўра, Мадрид яқинидаги Алкала де Энарес, Бильбао ва Сеговия вилоятидаги қамоқхоналардаги маҳбуслар очлик эълон қилишган.

Чилининг прогрессив ёшлар ташкилотлари мамлакатда янги ҳаёт қуришга катта ҳисса қўшмоқдалар. Минг-минглаб ёшлар ўқиш ва ишдан бўш вақтларида қишлоқларга чиқиб деҳқонларга кўмаклашмоқдалар. Суратда: ёш чилиликлар «Пабло Неруда» хўжалиги далаларида ишлаш учун йўлга чиқишди.
АДН-ТАСС фотоси.

Лаосда халқ озодлик армияси жангчилари ўнг кучларга жиддий зарба бермоқдалар. Ҳозирги қуруқ мавсумнинг 45 кунида улар душманнинг 4800 солдат ва офицерини сафдан чиқардилар. Суратда: халқ озодлик армияси жангчилари асирларни ҳайдаб боришаётир.
ВИА-ТАСС фотоси.

ПАРАГВАЙ— КОНТРАБАНДАЛАР МАМЛАКАТИ

ЛОНДОН, 18 январь. (ТАСС). Контрабанда Парагвай ҳаётида оддий бир ҳол, хазинага даромад берадиган асосий манбалардан бири бўлиб қолди. Жанубий Американинг бу мамлакати қадим замонлардан бери Бразилия ва Аргентинага яширинча наркотик моддалар ўтказиб турадиган мамлакат ҳисобланади.

Кейинги вақтларда Парагвай ғарб мамлакатларида наркотик моддалар билан савдо қилувчи марказ деган хунук ном чиқарди, деб ёзади Англиянинг «Обсервер» газетаси. АҚШ давлат департаментининг шу газетада эълон қилган маълумотларига кўра, кейинги беш йил ичида Парагвай орқали 2,5 миллиард долларлик наркотик моддалар бошқа мамлакатларга юборилган. Бу наркотик моддалар Парагвайда тайёрланади. Шунингдек Яқин ва Узоқ Шарқдан бу ерга келтирилаётган наркотик моддалар кичик самолётларда АҚШ ва Кариб ҳавзаси мамлакатларига олиб кетилади.

Наркотик моддалар билан савдо қилувчилардан бир гуруҳи қўлга тушганлиги натижасида Парагвайнинг етиб бориш қийин бўлган йироқ чекка жойларида яширин аэродромлар, гиёванд экинлар экилган ерлар ва уларни қайта ишлайдиган лабораториялар борлиги аниқланди. Англия газеталарининг хабар беришича, мана шуларнинг ҳаммаси Парагвай генераллари қўлида бўлган.

Чайқовчиликка қарши чоралар

САНТЬЯГО. (ТАСС). Чили ички ишлар министри генерал К. Пратс карабинерлар корпусига чакана савдо устидан назорат ўрнатишни топширди. Карабинерлар, жумладан, озиқ-овқат маҳсулотлари ва энг зарур буюмларнинг расмий нархига риоя қилинишини назорат қилиб турадилар.

Бу чора чайқовчиликка қарши кураш мақсадида қабул қилинди.

Президентнинг ваколатлари узайтирилди

ХЕЛЬСИНКИ, (ТАСС). Финляндия парламенти президент У. Кекконеннинг ваколатлари 1974 йилда тугагандан кейин уни яна тўрт йилга узайтириш тўғрисида қонун қабул қилди.

170 депутат бу қонунни ёқлаб, 28 депутат эса унга қарши овоз берди.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ, 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Экран ҳандаси, 10.50 — Ўн минут музика, 11.00 — МОСКВА, 17.00 — ТОШКЕНТ, 17.05 — Мультфильм, 17.15 — «Бойчечак» (тележурнал), 17.45 — Капитан Корда (бадиий фильм), 19.05 — Оламда нима гап? 19.35 — Ўн минут музика, 19.45 — «Ахборот», 20.00 — Рангли телевидение. Ҳужжатли фильмлар кино экрани, 20.30 — «Ахборот», 21.00 — Ёш ижрочилар концерти, 22.00 — МОСКВА. «Вақт», 22.30 — ТОШКЕНТ. «Бир келиб кетинг қишлоғимизга», 23.00 — Милтиқли киши (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув программаси, 17.00 — МОСКВА, 22.00 — ТОШКЕНТ. Физкультура ва спорт (тележурнал), 22.30 — МОСКВА. Музикали учрашувлар, 23.00 — Ҳужжатли фильм. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.10 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 20/I да **Князь Игорь**, 21/I да **Боғчасарой фонтани** (кундузи), **Ойжамол** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/I да **Инқилоб тонги**, 21/I да **Йўлчи юлдуз**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/I да **Жумагул**, 21/I да **Ажаб савдолар**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/I да **Трибунал**, 21/I да **Ойдин** (кундуз соат 12 да), **Садоқат** (кеч соат 7 да).

КИНО

Аёллар ва берсальерлар — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда).

Аждодлар сири — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11, кундуз 5 ва кеч 7 да).

Рам ва Шам (2 серия) — «КЎКЧА» (эрталаб соат 11, кундуз 2, кеч 6 ва 8 да).

Рустам ва Сухроб — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда), САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11.30 минут ва кеч 9 да).

Кутилмаган меҳмон — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Нариги томон кишиси — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 1, 3, кеч 8.45 ва 10.30 минутларда), «ВОСТОК» (эрталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да). «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 ва 9 да) **Катта сайр** «СПУТНИК» (кундуз соат 12, 1, 4, 5 ва 9 да).

Зўраки айбдор (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6 ва 8 да), **Севги ёши** (кундуз соат 2, 4 ва кеч 9.45 минутда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Севгига эришиш йўли — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Одам-оркестр; Тахта — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1 ярим, 4 ва кеч 6 яримда).

Пеппи Така-Тука мамлакатида — (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да), **Ҳаётнинг бир куни** (кундуз соат 4, кеч 6, 8 ва 9 яримда) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ».

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»
«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
20 ЯНВАРЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА
МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ
КОНЦЕРТИ
ҚАТНАШАДИЛАР:
Монголия Халқ Республикасида хизмат кўрсатган артист, халқаро конкурс лауреати О. ГАНБАТОР, Ю. ЦЭРМАН, Д. ЖАРГАЛСАЙХАН, Г. ЭРДЭНЭЧИМЭГ, Г. ТУМЭНДЭМБЭРЭЛ;
СССР халқ артисти САОДАТ ҚОБУЛОВА,
Ўзбекистон ССР халқ артисти КЛАРА ЮСУПОВА,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ТАМАРА ЮНУСОВА, БАҲРОМ МАВЛОНОВ;
Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Одил КАМОЛХЎЖАЕВ;
Концертмейстерлар — Е. СМИРНОВА, К. МУҲАММАДЖОНОВ.
ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ
Ансамблнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист С. ТЎХТАСИНОВ.
Билетлар кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси ва СССР Адабиёт фондининг Ўзбекистон бўлими СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси

Раҳим Усейнович ТИНЧЕРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети коллективи комитетнинг инспектори Ш. Муқодировга қизи

БАРНОнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

22 ЯНВАРЬ — ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА, 13.05 — Янгиликлар, 13.15 — **Ҳайвонот оламида**, 14.25 — **Ўтган ёз** (бадиий фильм), 17.00 — Фан — қишлоқ хўжалигига, 17.45 — ТОШКЕНТ, 17.50 — Санъат ғунчалари, 18.20 — Телефильм, 18.40 — «Советский воин» тележурнали, 19.30 — Миллионлар ленинча университети, 19.45 — Ўн минут музика, 19.55 — «Ахборот», 21.10 — Концерт, 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — **Павиан қамоқхонаси афсонаси** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.45 — МОСКВА, 22.00 — ТОШКЕНТ, Телефильмлар, 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

23 ЯНВАРЬ — СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА, 12.35 — Янгиликлар, 12.45 — «Орлёнок» телестудияси ёш мухбирларининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони З. П. Пухова билан учрашуви, 13.30 — **Тамаки капитан** (бадиий фильм), 14.50 — «Менинг ёшим ўн олтида», 16.30 — Ҳужжатли фильмлар, 17.20 — Адабий ўқиш, 18.00 — ТОШКЕНТ, 18.05 — Телевизион қўғирчоқ театри, 18.40 — Фильм-концерт, 19.00 — «Фойдали учрашувлар». Ўзбекистон ССР маиший хизмат кўрсатиш министри А. И. Бродованнинг чиқиши, 19.45 — «Ахборот», 20.00 — Ўн минут музика, 20.10 — «Ахборот», 20.30 — МОСКВА. Халқаро панорама, 20.55 — ТОШКЕНТ. «Романтика» телевизион театри. Пиримқул Қодиров, «Эрк» (2-қисм), 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — Чорвадорларнинг қиш тараддуди, 23.00 — Совет киноси усталари. **Ҳамза Умаров.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.00 — МОСКВА, 20.30 — ТОШКЕНТ. Сатурн ибодатхонаси (телефильм), 20.50 — Реклама ва эълонлар, 20.55 — МОСКВА. **Уфқ сари борувчилар** (бадиий фильм, 1- серия), 22.00 — ТОШКЕНТ. Ҳужжатли фильм, 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Янгиликлар, 19.10 — Ўқув кўрсатувлари, 20.20 — **Ўлимга маҳкумлар қасри** (бадиий фильм), 21.50 — «Ўт билан ўйнашма», 22.00 — Ҳужжатли фильм.

24 ЯНВАРЬ — ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА, 12.35 — Янгиликлар, 12.45 — Ўқувчилар учун кўрсатув, 13.15 — **Уфқ сари борувчилар** (бадиий фильм), 18.00 — ТОШКЕНТ, 18.05 — «Орзу», 18.45 — Кинофильм, 19.15 — Адабий театр. Рўзи Қодирий. **«Хива гуллари»**, 19.45 — «Ахборот», 20.00 — Ҳужжатли фильмлар, 20.30 — Ўн минут музика, 20.40— «Ахборот», 21.00 — **Оламга саёҳат**, 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — «Беш йилликнинг учинчи йили», 23.00 — Ёш ижрочилар концерти. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 12.00 — Телефильм, 12.25 — Ўқув кўрсатуви, 18.00 — МОСКВА. Фан оламида, 18.30 — Ҳужжатли фильмлар, 19.30 — «Ватан, дўстлик ҳақида», 20.00 — Барнаул телевидение студияси программаси, 20.50 — **Уфқ сари борувчилар** (бадиий фильм, 2-серия), 22.00 — ТОШКЕНТ. Ҳужжатли фильм, 22.20 — Реклама ва эълонлар, 22.30 — МОСКВА. **Хоккей: «Спартак» — «Крилья Советов»**. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Янгиликлар, 19.10 — Ўқув кўрсатувлари, 20.20 — **«Алло, талантларни излаймиз»**, 21.50 — Ҳужжатли фильм.

25 ЯНВАРЬ — ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА, 18.35 — ТОШКЕНТ, 18.40 — Мультфильм, 18.50 — «Старшеклассник программаси, 19.30 — «Прогресс» программаси, 20.10 — «Ахборот», 20.30 — Шеърият мухлисларига, 20.40 — «Ахборот», 21.00 — «ОЛТИН ВОДИЙ» программаси, 22.00 — «ВАҚТ», 22.30 — Ота-оналар университети. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 18.35 — МОСКВА, 22.00 — ТОШКЕНТ. Спорт кўрсатуви, 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА, 19.00 — ТОШКЕНТ. Янгиликлар, 19.10 — **Паспортсиз киши** (бадиий фильм), 20.40 — Фильм-концерт, 21.10 — **Бу осон иш эмас** (бадиий фильм).

26 ЯНВАРЬ — ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА, 18.30 — ТОШКЕНТ, 18.35 Мультфильм, 18.45 — «Ёшлик» студияси кўрсатади: **Ғазалхон ёшлигим**, 19.25 — «Ахборот», 19.40— Ишчилар шон-шуҳрати клуби, 20.30 — Ўн минут музика, 20.40 — «Ахборот», 21.00 — «БЎСТОН» тележурнали, 22.00 — «Вақт», 22.30 — Халқ контроли экрани, 23.00 — **Резидентнинг тақдири** (бадиий фильмнинг 1-серияси). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.45 — ТОШКЕНТ. «Замондас», 18.30 — МОСКВА, 22.00— ТОШКЕНТ. «Жангавар постда», 22.30 — МОСКВА. **Қизил шайтончалар** (бадиий фильм), 23.45 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Янгиликлар, 19.10 — **Аршин мололон** (бадиий фильм), 20.40 — Классик музика саҳифалари, 21.20 —Реклама ва эълонлар, 21.30 — Эстрада концерти.

27 ЯНВАРЬ — ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ, 10.00 — Янгиликлар, 10.10 — Телеминиатюралар, 10.50 — Ўн минут музика, 11.00 —МОСКВА, 11.05 — Янгиликлар, 11.15 — Мультфильмлар, 11.45 — Фан ва маданиятимиз актуал масалалари, 12.45 — Телевизион ҳужжатли фильм, 12.30 — Концерт, 14.00 — «Инсон ва қонун», 14.30 — Ёш ижрочилар концерти, 15.15 — «Здоровье», 15.45 — Музикали учрашувлар, 16.25 — «Совет Ўзбекистони» (ҳужжатли фильм), 17.20 — ТОШКЕНТ, 17.25 — «До-ре-ми-фа-соль», 17.55 — **Резидентнинг тақдири** (бадиий фильмнинг 2-серияси), 19.05 — Оламда нима гап? 19.35 — СССР халқ артисти **Галия Измайлова** концерти, 20.15 — «Ахборот», 20.30 — Ўн минут музика, 20.40 — «Ахборот», 21.00 — «Назм ва наво» Муқимий лирикаси, 22.00 — «Вақт», 22.30 — ТОШКЕНТ. **Кунлар ўтди** (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.20 — МОСКВА, 22.00 — ТОШКЕНТ. «Физкультура ва спорт» тележурнали, 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.40 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

28 ЯНВАРЬ — ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.15 — ТОШКЕНТ, 9.20 — Янгиликлар, 9.30 — «До-ре-ми-фа-соль», (такрорий кўрсатув), 10.00 — Мультфильм, 10.10 — «Светофор», 11.00 — МОСКВА, 11.05 — Янгиликлар, 11.10 — «Будильник», 11.40 — Музикали киоска, 12.10 — Маҳсулотлар ҳақида, 12.40 — **Шоҳ ва гадо** (бадиий фильм), 14.00 — Музикали программа, 14.45 — Қишлоқ янгиликлари, 15.45 — **Киносаёҳатчилар клуби**, 16.45 — **Замонамиз қаҳрамони** (бадиий фильм), 18.05 — ТОШКЕНТ, 18.10 —Мультфильм, 18.30 — «Янгра, барабан», 19.00 — «Ахборот» 19.20 — **Телеминиатюралар** (такрорий кўрсатув), 20.00 — Ўн минут музика, 20.10 — «Ахборот», 20.30 — Ўзбек куйларидан концерт, 21.45 —«Зангори экран» почтаси, 22.00 — «Вақт», 22.30 — «Илғорлар даврасида», ИККИНЧИ ПРОГРАММА, 9.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 17.10 — Бирдамлик (ҳужжатли фильм), 18.05 — МОСКВА. Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун, 18.35 — Цирк чироқлари, 19.15 — Адабий учрашувлар. Н. Тихонов, 22.00 — ТОШКЕНТ. Концерт, 22.35 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА, 18.05 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ, 20.50 — ТОШКЕНТ, Телеспектакль.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✦ ТЕЛЕФОНЛАР
эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.
Б. — 17. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 02147.